

**Α.Τ.Ε.Ι. ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ
ΤΜΗΜΑ ΤΕΧΝΟΛΟΓΩΝ ΓΕΩΠΟΝΩΝ
ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΗ ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ**

**Χρηματοοικονομική Ανάλυση Οινοποιητικής
Μονάδας (περίπτωση: ΤΣΑΝΤΑΛΗ Ε. Α.Ε.)**



**Πτυχιακή εργασία του φοιτητή: ΑΝΑΣΤΑΣΙΑΔΗ ΑΝΑΣΤΑΣΙΟΥ
Επιβλέπων: κ. ΑΓΓΕΛΟΠΟΥΛΟΣ ΣΤΑΜΑΤΗΣ**

Θεσσαλονίκη, Οκτώβριος 2013

**Α.Τ.Ε.Ι. ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ
ΤΜΗΜΑ ΤΕΧΝΟΛΟΓΩΝ ΓΕΩΠΟΝΩΝ
ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΗ ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ**

**Χρηματοοικονομική Ανάλυση Οινοποιητικής
Μονάδας (περίπτωση: ΤΣΑΝΤΑΛΗ Ε. Α.Ε.)**



**Πτυχιακή εργασία του φοιτητή: ΑΝΑΣΤΑΣΙΑΔΗ ΑΝΑΣΤΑΣΙΟΥ
Επιβλέπων: κ. ΑΓΓΕΛΟΠΟΥΛΟΣ ΣΤΑΜΑΤΗΣ**

Θεσσαλονίκη, Οκτώβριος 2013

ΠΕΡΙΛΗΨΗ

Στην παρακάτω πτυχιακή εργασία και ξεκινώντας από το πρώτο κεφάλαιο, αναφέρουμε κάποια ιστορικά στοιχεία για την Ελλάδα και το κρασί από την αρχαιότητα μέχρι σήμερα και πως συνδέονται μεταξύ τους, επίσης γίνεται μια αναφορά στις Ελληνικές παραγωγές, εξαγωγές και εισαγωγές κρασιού.

Στην συνέχεια στο δεύτερο κεφάλαιο αναφέρονται στοιχεία για την εταιρία Τσάνταλης Ε. Α.Ε. όπως, ιστορικά στοιχεία, στοιχεία παραγωγής, δυναμικού που διαθέτει η εταιρία σε κτήρια και αμπελώνες καθώς και επιλεγμένα προϊόντα που παράγει η εταιρία.

Επειδή ο σκοπός όμως της πτυχιακής εργασίας είναι οικονομικός προχωρώντας στο τρίτο κεφάλαιο αναφέρονται κάποιες βασικές λογιστικές έννοιες όπως ισολογισμού, απογραφής κ.τ.λ.

Τελειώνοντας αναφέρονται και μελετούνται οικονομικοί δείκτες πάνω στην οικονομική θέση της εταιρίας Τσάνταλης Ε. Α.Ε. και βγαίνουν κάποια συμπεράσματα σχετικά με την οικονομική πορεία της εταιρίας.

Περιεχόμενα

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1 ^ο ΕΛΛΑΔΑ ΚΑΙ ΚΡΑΣΙ.....	1
1.1 ΙΣΤΟΡΙΚΗ ΑΝΑΔΡΟΜΗ ΣΤΟ ΕΛΛΗΝΙΚΟ ΚΡΑΣΙ.....	1
1.1.1 Στων Αρχαίων Ελλήνων Τα Χρόνια.....	1
1.1.2 Ρωμαϊκά Χρόνια	2
1.1.3 Οι Βυζαντινοί Χρόνοι	2
1.1.4 Τουρκοκρατία	3
1.1.5 Οι Νεώτεροι Χρόνοι.....	4
1.1.6 Η Αναγέννηση Του Ελληνικού Κρασιού	5
1.2 ΚΑΤΗΓΟΡΙΕΣ ΟΙΝΩΝ.....	5
1.3 ΣΤΑΤΙΣΤΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΟΙΝΟΠΟΙΗΤΙΚΟΥ ΚΛΑΔΟΥ.....	6
1.3.1 Ελληνική Παραγωγή Κρασιού	6
1.3.2 Εισαγωγές – Εξαγωγές Οίνου	8
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2 ^ο ΟΙΝΟΠΟΙΪΑ ΕΤΑΙΡΙΑΣ Ε. ΤΣΑΝΤΑΛΗ Α.Ε.	10
2.1 ΙΣΤΟΡΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ	10
2.2 ΑΜΠΕΛΟΝΕΣ ΚΑΙ ΟΙΝΟΠΟΙΕΪΑ.....	11
2.2.1 Άγιος Παύλος Χαλκιδικής	12
2.2.2 Σαντορίνη	13
2.2.3 Άγιο Όρος.....	14
2.2.4 Ραψάνη	15
2.2.5 Μαρώνεια	16
2.2.6 Νάουσα	17
2.2.7 Μακεδονία	18
2.3 ΕΠΙΛΕΓΜΕΝΑ ΠΡΟΪΟΝΤΑ Ε. ΤΣΑΝΤΑΛΗ Α.Ε.	18
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3 ^ο ΒΑΣΙΚΕΣ ΕΝΝΟΙΕΣ ΛΟΓΙΣΤΙΚΗΣ	19
3.1 ΑΠΟΓΡΑΦΗ.....	19
3.1 Έννοια Απογραφής	19
3.2 Είδη Απογραφής.....	19
3.2 ΕΝΝΟΙΑ ΤΟΥ ΙΣΟΛΟΓΙΣΜΟΥ	20
3.2.1 Υπόδειγμα Ισολογισμού	21

3.2.2	Είδη Ισολογισμού	21
3.2.3	Μορφές Ισολογισμού.....	22
3.2.4	Ανάλυση Στοιχείων Ισολογισμού	22
3.3	ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟΙ ΔΕΙΚΤΕΣ.....	23
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 4 ^ο ΜΕΛΕΤΗ ΚΑΙ ΑΝΑΛΥΣΗ ΑΡΙΘΜΟΔΕΙΚΤΩΝ ΤΗΣ ΕΤΑΙΡΙΑΣ Ε. ΤΣΑΝΤΑΛΗΣ Α.Ε.....		26
4.1	ΑΡΙΘΜΟΔΕΙΚΤΕΣ ΑΠΟΔΟΤΙΚΟΤΗΤΑΣ.....	26
4.1.1	Αριθμοδείκτης Μικτού Περιθωρίου Κέρδους.....	26
4.1.2	Αριθμοδείκτης Συνολικής Αποδοτικότητας	28
	Αριθμοδείκτης Καθαρού Περιθωρίου Κέρδους	30
4.1.3	Αριθμοδείκτης Αποδοτικότητας Ιδίων Κεφαλαίων	31
4.2	ΑΡΙΘΜΟΔΕΙΚΤΕΣ ΚΥΚΛΟΦΟΡΙΑΚΗΣ ΤΑΧΥΤΗΤΑΣ Η ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑΣ.....	34
4.2.1	Αριθμοδείκτης Συνολικής Κυκλοφοριακής Ταχύτητας	34
4.2.2	Αριθμοδείκτης Ταχύτητας Κυκλοφορίας Πάγιων	36
4.2.3	Αριθμοδείκτης Ταχύτητας Κυκλοφορίας Ιδίων Κεφαλαίων	38
4.2.4	Αριθμοδείκτης Ταχύτητας Είσπραξης Απαιτήσεων.	40
4.2.5	Αριθμοδείκτης Ταχύτητας Κυκλοφορίας Αποθεμάτων.....	42
4.3	ΑΡΙΘΜΟΔΕΙΚΤΕΣ ΡΕΥΣΤΟΤΗΤΑΣ.....	44
4.3.1	Αριθμοδείκτης Γενικής Ρευστότητας.....	45
4.3.2	Αριθμοδείκτης Άμεσης Ρευστότητας.....	47
4.3.3	Αριθμοδείκτης Ταμειακής Ρευστότητας	49
4.3.4	Αριθμοδείκτης Διάρθρωσης Χρέους.....	50
ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ		52
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ.....		54
ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ.....		59

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1^ο ΕΛΛΑΔΑ ΚΑΙ ΚΡΑΣΙ

1.1 ΙΣΤΟΡΙΚΗ ΑΝΑΔΡΟΜΗ ΣΤΟ ΕΛΛΗΝΙΚΟ ΚΡΑΣΙ

Το κρασί για μας τους Έλληνες, εκτός του ότι συμπεριλαμβάνεται στα πέντε βασικά στοιχεία της διατροφής μας μαζί με το νερό, το αλάτι, το λάδι και τα δημητριακά συνδέθηκε στενά και με τον πολιτισμό, με τη θρησκεία μας. Παρ' όλα αυτά, δεν υπήρξαν ρόδινες όλες οι περίοδοι της ελληνικής ιστορίας για το κρασί. Πέρασε από πολλές περιπέτειες και διωγμούς, μέχρι να φτάσει στη σημερινή του θέση.

Στη συνέχεια θα κάνουμε μία μικρή ιστορική αναδρομή η οποία θα αποδείξει τη διαχρονικότητα της αμπελοοινικής παράδοσης, έτσι όπως εξελίχτηκε στις διάφορες περιόδους της ιστορίας του τόπου μας για να καταλήξει στη σημερινή της μορφή. (Πηγή: *Ίδρυμα Φανή Μπουτάρη*, *Τετραλογία "Ο Οίνος στην ποίηση"*)

1.1.1 Στων Αρχαίων Ελλήνων Τα Χρόνια

Στην Ελλάδα, το έδαφος και το κλίμα επέτρεψαν την καλλιέργειας του αμπελιού από πολύ νωρίς. Η αρχή της αμπελοκαλλιέργειας στον Ελλαδικό χώρο χάνεται στα βάθη της νεολιθικής περιόδου, η μεγαλύτερή της όμως ανάπτυξη σημειώνεται μεταξύ του 13ου και του 11ου π.Χ. αιώνα. Η σχέση των προγόνων μας, των αρχαίων, με το κρασί είναι γνωστή και χιλιοσυζητημένη, καλλιεργούσαν αμπέλια και παρήγαγαν ονομαστά κρασιά.

Να μην ξεχνάμε ότι οι αρχαίοι Έλληνες γνώριζαν πολύ καλά και την αξία του εμπορίου, το εξαγωγικό τους δε εμπόριο ήταν πολύ καλά οργανωμένο την εποχή εκείνη. Σε αντάλλαγμα του οίνου και του λαδιού οι Έλληνες εισήγαγαν δημητριακά και χρυσό από την Αίγυπτο και τις περιοχές της μαύρης θάλασσας, χαλκό από την Συρία και την Κύπρο καθώς και ελεφαντόδοντο από την Αφρική.

Τα κρασιά που εξάγονταν εκείνη την εποχή ήταν πολλά, πιο φημισμένα όμως ήταν τα κρασιά των νησιών του Αιγαίου. Ο Χίος, ο Λέσβιος και ο Θάσιος υπήρξαν οι πιο ακριβοπληρωμένοι οίνοι κατά τον 4ο Π.Χ. αιώνα. Για την προστασία τους δε από τις απομιμήσεις και τις παραποιήσεις, τα κρασιά της Θάσου έπρεπε να πωλούνται μέσα σε αμφορείς ώστε η ανθεκτικότητά τους να είναι εγγυημένη.

Οι αρχαίοι Έλληνες αγαπούσαν το κρασί και υπηρετούσαν με πάθος τον θεό του, τον Διόνυσο, μια θεότητα έξυπνη, ζωντανή, ερωτική. (Πηγή: *Ίδρυμα Φανή Μπουτάρη , Τετραλογία "Ο Οίνος στην ποίηση"*)

1.1.2 Ρωμαϊκά Χρόνια

Στην Ρωμαϊκή περίοδο, όλη η Ελλάδα κατακτάτε και ελέγχεται από τους Ρωμαίους, οι οποίοι αντιγράφουν πολλά ελληνικά στοιχεία, όπου θα δημιουργηθεί και ο γνωστός Ελληνορωμαϊκός πολιτισμός. Μέσα τους και οι ρίζες των ρωμαϊκών οίνων, δηλαδή πολλές αμπελουργικές και οινοποιητικές τεχνικές, κάποιες ήδη γνωστές στους Ρωμαίους από τις Ελληνικές αποικίες στη Σικελία και στη Νότια Ιταλία. Οι Ρωμαίοι, ακολουθώντας την τεχνική των Ετρούσκων, να καλλιεργούν σε κληματαριές, αρχίζουν τώρα να υιοθετούν την καλλιέργεια σε χαμηλά σχήματα, όπως έκαναν οι Έλληνες, που δίνει λιγότερα και καλύτερα σταφύλια, ειδικά στις ξηροθερμικές περιοχές. Η Ελληνική παράδοση και η τέχνη της απόλαυσης του κρασιού θα αποτελέσουν κανόνα για τους πλούσιους Ρωμαίους και τα καλά ελληνικά κρασιά γίνονται και πάλι περιζήτητα, σε μια περίοδο που οι Ρωμαίοι ελέγχουν το κρασί.

Στη Ρωμαϊκή περίοδο, στα μεγάλα κέντρα οινοπαραγωγής επανέρχεται δυναμικά η Κρήτη, η οποία στη χρυσή εποχή του κρητικού αμπελώνα, στέλνει τα κρασιά της όχι μόνο στο Αιγαίο, αλλά και στην Αίγυπτο, την ηπειρωτική Ελλάδα και σ' όλη την Ευρώπη. (Πηγή: *Ίδρυμα Φανή Μπουτάρη , Τετραλογία "Ο Οίνος στην ποίηση"*)

1.1.3 Οι Βυζαντινοί Χρόνοι

Στις αρχές του 4^{ου} αιώνα. η πρωτεύουσα της ρωμαϊκής αυτοκρατορίας μεταφέρεται στο Βυζάντιο και μετονομάζεται σε Κωνσταντινούπολη, από τον ιδρυτή της Κωνσταντίνο.

Ο χριστιανισμός διαδίδεται επίσημα ευρέως. Για την επόμενη χιλιετία ένας μεγάλος πολιτισμός θα αναπτυχθεί στον ελλαδικό χώρο, διατηρώντας από τον αρχαίο ελληνικό, ανάμεσα σε άλλα, τη γλώσσα και τη μεγάλη παράδοση στην καλλιέργεια του αμπελιού και την παραγωγή κρασιού, του βυζαντινού κρασιού. Κάποιες οινοποιητικές πρακτικές διατηρήθηκαν, άλλες εξελίχθηκαν, το ελληνικό κρασί όμως παίζει πάντα σημαντικό ρόλο, τόσο εμπορικό, όσο και κοινωνικό. Η συμβολή του χριστιανισμού θα είναι καταλυτική για την ιστορική συνέχεια του

κρασιού στην Ελλάδα, αφού το αμπέλι ανθίζει κυριολεκτικά όλη τη βυζαντινή τέχνη, τα μοναστήρια δραστηριοποιούνται αμπελοοινικά (Άγιο όρος) και η Θεία κοινωνία απαιτεί γλυκούς οίνους, από ονομαστά κρασιά, που εξακολουθούν να παράγονται στα ελληνικά νησιά.

Ωστόσο, η αμπελουργία στον ελλαδικό χώρο, παρά τη στήριξη από το Βυζάντιο, θα περάσει κατά καιρούς, πολύ δύσκολες στιγμές, αφού εχθρικές επιδρομές στην ηπειρωτική χώρα και πειρατείες στα νησιά διαταράσσουν τη μόνιμη και μακρόχρονη ηρεμία που επιζητά το αμπέλι, ενώ υπάρχουν και περίοδοι επανόδου των ελληνικών κρασιών. Από την άλλη μεριά, πολλές περιοχές, με επικεφαλής την Κρήτη, πρωτοστατούν στις εξαγωγές κρασιών, αλλά και στα πλούσια τραπέζια των βυζαντινών αυτοκρατόρων. *(Πηγή: Ίδρυμα Φανή Μπουτάρη , Τετραλογία "Ο Οίνος στην ποίηση")*

1.1.4 Τουρκοκρατία

Στην Τουρκοκρατία, οι Οθωμανοί Τούρκοι, κυρίως λόγω της θρησκείας τους και σε αντίθεση με άλλους κατακτητές, δεν αξιοποίησαν τον πλούτο του ελληνικού αμπελώνα. Στην καλύτερη περίπτωση, μετά την άλωση της Πόλης, άφησαν τους κατοίκους των αμπελουργικών περιοχών να παράγουν το κρασί τους, όπως έκαναν χιλιάδες χρόνια πριν οι πρόγονοί τους. Στη χειρότερη, οι ακρότητες έφτασαν στην απαγόρευση οινοποίησης και στην καταστροφή αμπελώνων. Η μουσουλμανική θρησκεία μπορεί να απαγόρευε την οινοποίηση, ακόμα και την καλλιέργεια αμπελιών για παραγωγή κρασιών από μουσουλμάνους, αλλά επέτρεπε την είσπραξη φόρων από την αμπελοκαλλιέργεια και την παραγωγή κρασιών από τους έλληνες χριστιανούς.

Έτσι, σε πολλές περιοχές της οθωμανικής αυτοκρατορίας, που οι κάτοικοι συνέχιζαν την καλλιέργεια των αμπελιών, οι τοπικοί άρχοντες παρακρατούσαν ποσότητα από το παραγόμενο κρασί. Σε πολλές περιπτώσεις, οι κάτοικοι αρνήθηκαν αυτόν το φόρο. Έτσι, πολλοί αμπελώνες εγκαταλείφθηκαν ή καταστράφηκαν, ενώ αλλού, ιστορικοί αμπελώνες συνέχισαν να καλλιεργούνται.

Στην ηπειρωτική κυρίως χώρα, τα μοναστήρια, που είχαν στην ιδιοκτησία τους μεγάλους αμπελώνες, καθώς και τα πρώτα οργανωμένα οινοποιεία,

βοήθησαν σε πολλές περιοχές στη διατήρηση μεγάλου μέρους των ποικιλιών της Ελλάδας. Τα σημαντικότερα ήταν οι μοναστικές πολιτείες του Αγίου Όρους, που ήδη παρήγαγε περίφημα κρασιά και των Μετεώρων. (Πηγή: *Ίδρυμα Φανή Μπουτάρη*, *Τετραλογία "Ο Οίνος στην ποίηση"*)

1.1.5 Οι Νεώτεροι Χρόνοι

Η ελληνική επανάσταση του 1821, σε κλίμα ασφυξίας στο εσωτερικό και πολιτικής στήριξης από το εξωτερικό, στάθηκε αναπόφευκτα, καταστροφική για τον ελληνικό αμπελώνα. Οι μεν πρώην εξουσιαστές κατέστρεφαν τον πλούτο του εχθρού, ενώ οι εξεγερμένοι παρατούσαν κλαδέματα, τρύγους και οινοποιήσεις και έπαιρναν τα όπλα. Στα πρώτα χρόνια της ανεξαρτησίας, από τη σύσταση δηλαδή του ελληνικού κράτους ως ανεξάρτητου, άρχισαν οι πρώτες προσπάθειες της αμπελοκαλλιέργειας και της οινοπαραγωγής και εμφανίστηκαν οι πρώτοι έλληνες οιнологи. Ουσιαστικά όμως απέτυχαν, αφού για έναν ακόμα αιώνα οι Έλληνες προσπαθούσαν να απελευθερώσουν τον τόπο τους. Ακόμα και τότε όμως, το οινεμπόριο και οι εξαγωγές κρασιού συνεχίστηκαν.

Ωστόσο, στα πρώτα χρόνια της ανεξαρτησίας και πιο συγκεκριμένα μετά από τα μέσα του 19^{ου} αιώνα, εμφανίστηκαν τα πρώτα μεγάλα οινοποιεία, τα οποία κατείχαν ή συμμετείχαν στην ιδιοκτησία τους Ευρωπαίοι, οροθετώντας ουσιαστικά τις αρχές της σύγχρονης ελληνικής οινοποιίας. Τα οινοποιεία αυτά είχαν άμεση πρόσβαση στα ευρωπαϊκά λιμάνια με κύρια αγορά τη Ρωσία.

Οι πρώτοι έλληνες οιнологи με σπουδές στη Γαλλία έρχονται στην πατρίδα, ενώ η Ελλάδα επεκτείνει τα σύνορά της, προσαρτώντας στο έδαφός της τα νησιά του Ιονίου πελάγους και τη Θεσσαλία, φτάνοντας περίπου στη μισή σημερινή της έκταση. Τέλος το πρώτο μισό του 20^{ου} αιώνα είναι ακόμη πιο δραματικό για το ελληνικό κρασί φυλλοξήρα, εξαφάνιση ορισμένων ιστορικών αμπελώνων και ποικιλιών αμπέλου, χάσιμο αγορών, μετανάστευση, ανικανότητα του κράτους να οργανώσει την παραγωγή και το χειρότερο, εκατομμύρια Έλληνες ξεριζώνονται από τις πατρογονικές εστίες της Μικράς Ασίας και του Πόντου, ενώ συνεχόμενοι καταστροφικοί πόλεμοι (βαλκανικοί, παγκόσμιοι, εμφύλιος), αποτελειώνουν ότι κατάφερε να γλιτώσει από τη φυλλοξήρα. (Πηγή: *Ίδρυμα Φανή Μπουτάρη*, *Τετραλογία "Ο Οίνος στην ποίηση"*)

1.1.6 Η Αναγέννηση Του Ελληνικού Κρασιού

Η ιστορία της σύγχρονης ελληνικής οινοπαραγωγής και η ανάπτυξη του εμφιαλωμένου κρασιού στην Ελλάδα ξεκινά τα πενήντα τελευταία χρόνια, τη δεκαετία του 1960. Τότε αρχίζουν να γίνονται και οι πρώτες σοβαρές επενδύσεις σε εγκαταστάσεις και μηχανολογικό εξοπλισμό με αποτέλεσμα τη θεαματική βελτίωση των ελληνικών κρασιών σε ότι αφορούσε την τεχνολογία. Παράλληλα, γίνεται και μερική ανασύσταση αμπελώνων με φύτευση εκλεκτών ποιοτικά ποικιλιών οινάμπελου βάσει αξιολογήσεων που πραγματοποιήθηκαν από το Ινστιτούτο Οίνου, ενώ ήδη από την πρώτη δεκαετία θεσμοθετούνται οι περιοχές για την παραγωγή οίνων Ονομασίας Προελεύσεως από το Υπουργείο Γεωργίας.

Σημαντικότερο ρόλο έπαιξε φυσικά και ο ανθρώπινος παράγοντας, οι Έλληνες οινολόγοι που μετέφεραν τις επιστημονικές τους γνώσεις στην παραγωγή αλλά και οι ίδιοι οι οινοπαραγωγοί οι οποίοι ευαισθητοποιούνταν απέναντι στις νέες πραγματικότητες που διαμορφώνονταν. Το γεγονός ότι η ανάκαμψη συντελέστηκε μέσα σε τόσο λίγα χρόνια δείχνει όλο το δυναμισμό του αμπελοοινικού τομέα ως κλάδου της γεωργικής οικονομίας. *(Πηγή: Ίδρυμα Φανή Μπουτάρη , Τετραλογία "Ο Οίνος στην ποίηση")*

1.2 ΚΑΤΗΓΟΡΙΕΣ ΟΙΝΩΝ

Ο χαρακτήρας του κρασιού εξαρτάται άμεσα από το σταφύλι από το οποίο προέρχεται, από την περιοχή που αυτό καλλιεργείται και από τον τρόπο που οινοποιείται και παλαιώνει. Ο νομοθέτης, θέλοντας να γνωστοποιήσει στον καταναλωτή αυτές τις ιδιαιτερότητες, αλλά και να διασφαλίσει τον υγιή ανταγωνισμό στην αγορά, θεσμοθέτησε τις κατηγορίες κρασιών.

Σύμφωνα με την πιο πρόσφατη νομοθεσία της Ευρωπαϊκής Ένωσης (Ε.Ε.) {βασικός κανονισμός της ΚΟΑ Οίνου (ΕΚ) 479/08, κανονισμός (ΕΚ) 607/09}, αλλά και την εθνική νομοθεσία για την ελληνική οινοπαραγωγή, υπάρχουν οι εξής κατηγορίες κρασιών:

- *Οίνοι ΠΟΠ*: Τα «προϊόντα ΠΟΠ» είναι αυτά με «Προστατευόμενη Ονομασία Προέλευσης». Σε αυτή την κατηγορία οίνων εντάσσονται οι ελληνικοί οίνοι με Ονομασία Προέλευσης (VQPRD), δηλαδή οι οίνοι ΟΠΑΠ (Ονομασία Προελεύσεως Ανωτέρας Ποιότητας) και οι οίνοι ΟΠΕ (Ονομασία Προελεύσεως Ελεγχόμενη).
- *Οίνοι ΠΓΕ*: Τα προϊόντα ΠΓΕ είναι αυτά με «Προστατευόμενη Γεωγραφική Ένδειξη». Σε αυτή την κατηγορία οίνων εντάσσονται όλοι οι Τοπικοί Οίνοι και όσοι από τους οίνους με «Ονομασία κατά Παράδοση» έχουν ταυτοχρόνως και θεσπισμένη γεωγραφική ένδειξη, δηλαδή η Βερντέα και 15 ρετσίνες.
- *Ποικιλιακοί οίνοι*: Οι ποικιλιακοί οίνοι είναι μια νέα κατηγορία οίνων, στην οποία θα εντάσσονται όσοι επιτραπέζιοι οίνοι πληρούν τις προϋποθέσεις και τους ελέγχους που ορίζονται στο άρθρο 63 του Κανονισμού 607/2009. Οι οίνοι αυτοί αποκτούν το δικαίωμα αναγραφής της χρονιάς εσοδείας και της ποικιλιακής τους σύνθεσης (αλλά όχι της γεωγραφικής τους ένδειξης), σε αντίθεση με τους απλούς επιτραπέζιους οίνους.
- *Οίνος χωρίς ΠΟΠ/ΠΓΕ ή Επιτραπέζιοι οίνοι*: Οι «απλοί» επιτραπέζιοι οίνοι είναι μια κατηγορία οίνων όπου εντάσσονται όλα τα κρασιά που δεν ανήκουν φυσικά στις κατηγορίες ΠΟΠ και ΠΓΕ, αλλά ούτε και στην κατηγορία των ποικιλιακών οίνων. Οι επιτραπέζιοι οίνοι εξακολουθούν να μην έχουν το δικαίωμα αναγραφής ούτε της χρονιάς εσοδείας, ούτε των ποικιλιών που συμμετέχουν στη σύνθεσή τους. (Πηγή: Κεντρική Συνεταιριστική Ένωση Αμπελοοινικών Προϊόντων (Κ.Ε.Ο.Σ.Ο.Ε.), www.keosoe.gr)

1.3 ΣΤΑΤΙΣΤΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΟΙΝΟΠΟΙΗΤΙΚΟΥ ΚΛΑΔΟΥ

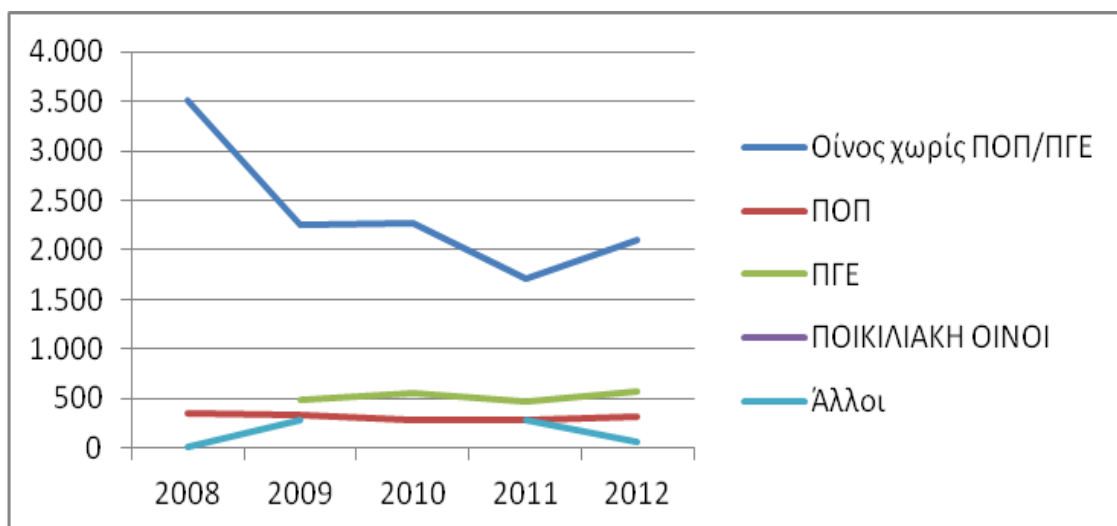
1.3.1 Ελληνική Παραγωγή Κρασιού

Στην Ελλάδα πολύ παραγωγοί έχουν αμπελώνες που τους εκμεταλλεύονται εδώ και πολλά χρόνια για την παραγωγή σταφυλιών τα οποία προορίζονται για κρασί, παρακάτω θα δούμε κάποια στοιχεία και θα τα σχολιάσουμε.

ΠΙΝΑΚΑΣ 1.1 Ελληνική οινοπαραγωγή (σε 1000HL)						
Έτη	Όινος χωρίς ΠΟΠ/ΠΓΕ	ΠΟΠ	ΠΓΕ	ΠΟΙΚΙΛΙΑΚΗ ΟΙΝΟΙ	Άλλοι	ΣΥΝΟΛΟ
2008	3.510	345			12	3.867
2009	2.254	340	485		285	3.364
2010	2.270	280	550			3.100
2011	1.716	280	470		284	2.750
2012	2.099	310	571	70	65	3.115

Πηγή: Κεντρική Συνεταιριστική Ένωση Αμπελοοινικών Προϊόντων (Κ.Ε.Ο.Σ.Ο.Ε.), www.keosoe.gr

Γράφημα 1.1 Ελληνική οινοπαραγωγή (σε 1000HL)



Βλέπουμε ότι ο κλάδος παράγει περισσότερα λίτρα κρασί χωρίς ΠΟΠ/ΠΓΕ, το σύνολο της παραγωγής μειώνεται κάθε χρονιά σταθερά, αυτό ωφείλεται στο ότι οι καλλιεργούμενες εκτάσεις αμπελιών συνεχώς μειώνονται, λόγω του περιορισμένου διαθέσιμου εισοδήματος των αμπελουργών. Το 2011 όμως έχουμε τη χαμηλότερη παραγωγή, η διαφορά αυτή σχετίζεται με την υγεία των σταφυλιών εκείνη την χρονιά τα οποία τα “χτύπησε” η ασθένεια του περονόσπορου και οδήγησε σε μια πολύ μεγαλύτερη διαλογή για να εξαλειφθούν τα μέτρια κρασιά. Η αύξηση του 2012 είναι απλά η επαναφορά στα υγιή σταφύλια οπότε και στην φυσική παραγωγή κρασιού.

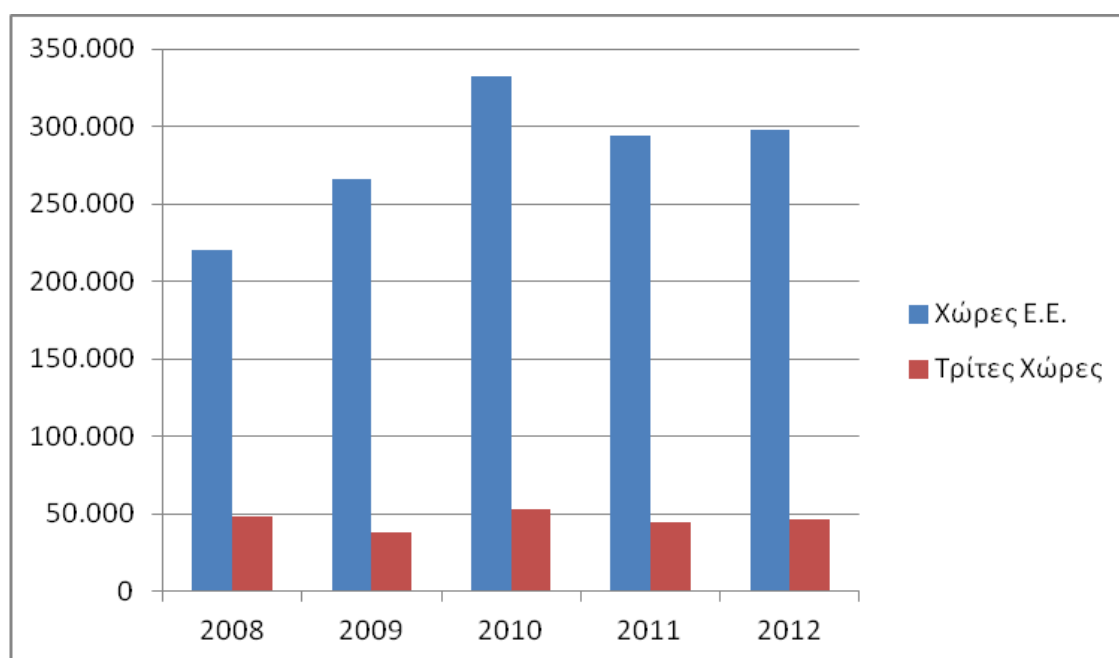
1.3.2 Εισαγωγές – Εξαγωγές Οίνου

Η Ελλάδα είναι μία σημαντική οινοπαραγωγική χώρα με μακρά παράδοση, και συνεπώς η ανάπτυξη του κλάδου της οινοποιίας είναι τέτοια, ώστε η παραγωγή να μπορεί να καλύψει τις ανάγκες και η εισαγωγική διείσδυση να μπορεί να παραμείνει σε χαμηλά επίπεδα, πιο κάτω θα δούμε κάποια στοιχεία που θα δούμε και τα μεγέθη με αριθμούς.

ΠΙΝΑΚΑΣ 1.2 Εισαγωγές Οίνου 2008-2012 σε (ΗΛ)			
Έτη	Χώρες Ε.Ε.	Τρίτες Χώρες	ΣΥΝΟΛΟ
2008	229.664	4.766	234.430
2009	158.040	4.879	162.919
2010	101.950	5.408	107.358
2011	199.837	3.102	202.939
2012	170.150	7.741	177.891

Πηγή: Κεντρική Συνεταιριστική Ένωση Αμπελοοινικών Προϊόντων (Κ.Ε.Ο.Σ.Ο.Ε.), www.keosoe.gr

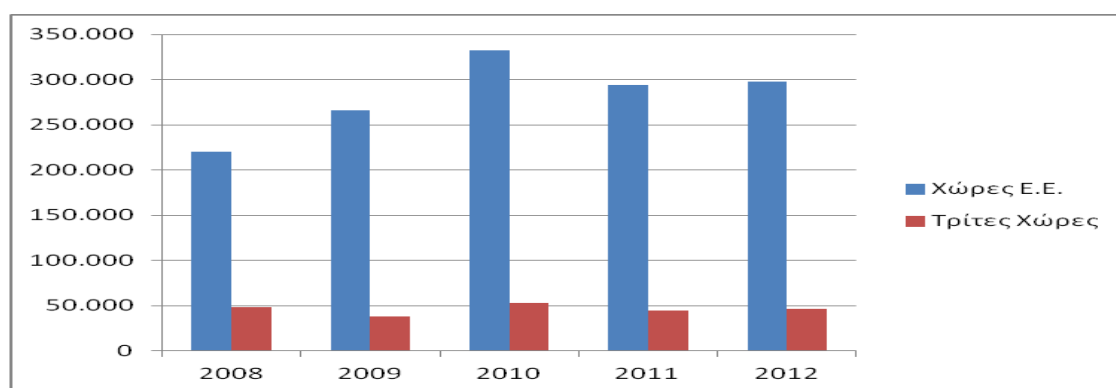
Γράφημα 1.2 Εισαγωγές Οίνου 2008-2012 σε (ΗΛ)



ΠΙΝΑΚΑΣ 1.3 Εξαγωγές Οίνου 2008 - 2012 σε (ΗΛ)			
Έτη	Χώρες Ε.Ε.	Τρίτες Χώρες	ΣΥΝΟΛΟ
2008	220.605	48.150	268.755
2009	266.388	37.672	304.060
2010	332.257	53.411	385.668
2011	294.507	44.985	339.492
2012	297.611	46.604	344.215

Πηγή: Κεντρική Συνεταιριστική Ένωση Αμπελοοινικών Προϊόντων (Κ.Ε.Ο.Σ.Ο.Ε.), www.keosoe.gr

Γράφημα 1.3 Εξαγωγές Οίνου 2008 - 2012 σε (ΗΛ)



Οι εξαγωγές είναι πολύ μεγαλύτερες από ότι οι εισαγωγές από ότι παρουσιάζεται στους παραπάνω πίνακες. Πάντως αξίζει να αναφερθεί πως η κατανάλωση του κρασιού στην Ελλάδα είναι 300 εκατ. λίτρα ετησίως πράγμα που σημαίνει πως βασίζεται αρκετά ο κλάδος και στην Ελληνική οικονομία.



Εικόνα 1 Ασιάτης Καταναλωτής. (Πηγή: www.keosoe.gr)

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2^ο ΟΙΝΟΠΟΙΪΑ ΕΤΑΙΡΙΑΣ Ε. ΤΣΑΝΤΑΛΗ Α.Ε.

2.1 ΙΣΤΟΡΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ

Ο Ευάγγελος Τσάνταλης γεννήθηκε στο Σιδηροχώρι της Ανατολικής Θράκης το 1913, όταν ήταν εννέα χρονών όταν η οικογένεια του εγκαταστάθηκε στις Σέρρες. Η διορατικότητα και το ένστικτο του Ευάγγελου Τσάνταλη οδήγησε στο στήσιμο από την αρχή όλων των υποδομών με έναν εξωστρεφή προσανατολισμό, μια κίνηση πρωτοφανής για την εποχή (δεκαετία του 40). Το 1938 ανοίγει το πρώτο οινοποιείο στις Σέρρες, το 1945, εγκαθίσταται στη Θεσσαλονίκη και ανοίγει εκεί το πρώτο αποστακτήριο στην περιοχή, το 1948 κάνει άνοιγμα οινοποιείου στην Νάουσα, το 1962 είναι χρονολογία σταθμός για την εταιρία γιατί γίνονται οι πρώτες εξαγωγές, το 1969 γίνεται αναβίωση ενός αμπελώνα στο Άγιο Όρος, το 1971 είναι η χρονολογία σύστασης της Ε. ΤΣΑΝΤΑΛΗΣ Α.Ε. με έδρα τον Άγιο Παύλο Χαλκιδικής, το 1991 παίρνει στην ιδιοκτησία της η εταιρία το τοπικό οινοποιείο στην Ραψάνη μια νέα εποχή για την περιοχή ξεκινά, το 1996 πιστοποιείται ως βιολογική καλλιέργεια, το 2005 γίνεται επίσημος προμηθευτής του Κρεμλίνου στη Ρωσία και δημιουργεί γραφεία της TSANTALI σε Μόσχα και Αγία Πετρούπολη, το 2010 ξεκινάει η TSANTALI Asia με γραφεία στο Χονγκ Κονγκ. Η εταιρία Ε. ΤΣΑΝΤΑΛΗΣ Α.Ε. απασχολεί 360 άτομα προσωπικό και διαθέτει περίπου 10.000 στρέμματα αμπελώνων, το 55% περίπου της ετήσιας παραγωγής της εταιρίας εξάγεται σε διάφορες χώρες της Ευρώπης, στις ΗΠΑ, στον Καναδά, στη Βραζιλία, στην Αυστραλία, στην Κίνα, στη Ρωσία και σε πολλές ακόμα χώρες.



Εικόνα 2 Οραματιστής της εταιρίας Ευάγγελος Τσάνταλης "ΔΕΞΙΑ". (Πηγή: www.tsantali.com)

Σήμερα η τέταρτη γενιά της οικογένειας Τσάνταλη μοιράζεται το πάθος για τη μοναδικότητα των ελληνικών αμπελώνων και τα μυστικά της δημιουργίας οίνων και αποσταγμάτων ποιότητας. Αυτή η παράδοση, συνδυασμένη με το όραμα και τη διορατικότητα, έχει οδηγήσει στην ταχύτατη ανάπτυξη της TSANTALI, που σήμερα δραστηριοποιείται δυναμικά σε 55 χώρες σε όλο τον κόσμο.

2.2 ΑΜΠΕΛΟΝΕΣ ΚΑΙ ΟΙΝΟΠΟΙΕΙΑ

Με σεβασμό στις ρίζες της και με το βλέμμα στο επόμενο βήμα η εταιρία σήμερα διαχειρίζεται τα περίπου (10.000 στρέμματα) σε 14 ξεχωριστές ζώνες σε όλη την Ελλάδα. Όλα τα σταφύλια και οι διαφορετικές ποικιλίες ακολουθούν τη φυσική τους πορεία στα οινοποιεία μας στον Άγιο Παύλο Χαλκιδικής, στο Άγιο Όρος, στη Ραψάνη, στη Μαρώνια και στη Νάουσα.



Εικόνα 3 Χάρτης με τα οινοποιεία και τους αμπελώνες της εταιρίας. (Πηγή: www.tsantali.com)

Η εταιρία Ε. ΤΣΑΝΤΑΛΗΣ Α.Ε. διατηρεί ιδιόκτητα οινοποιεία και αμπελώνες:

- Στην Χαλκιδική. (Αμπελώνας και Οινοποιείο)
- Στην Σαντορίνη. (Αμπελώνας)
- Στο Άγιο Όρος. (Αμπελώνας και Οινοποιείο)
- Στην Ραψάνη. (Αμπελώνας και Οινοποιείο)
- Στην Μαρώνεια. (Αμπελώνας και Οινοποιείο)
- Στην Νάουσα. (Αμπελώνας και Οινοποιείο)
- Στην Μακεδονία. (Αμπελώνες)

2.2.1 Άγιος Παύλος Χαλκιδικής



Εικόνα 4 Νοτιοδυτική πλευρά οινοποιείου Αγίου Παύλου Χαλκιδικής. (Πηγή: www.tsantali.com)

Ξεκινώντας από τον αμπελώνα στον Αγίου Παύλου που βρίσκεται στην ομώνυμη περιοχή της Χαλκιδικής, κοντά στη θάλασσα, ωφελούμενος από το θαλασσινό αεράκι του Αιγαίου πελάγους και το μεσογειακό κλίμα, τα 200 στέρμματα θα μπορούσε να τα πει κανείς προικισμένα από την φύση διότι η δροσιά από το Αιγαίο πέλαγος προστατεύσει τα σταφύλια από την ζέστη το καλοκαίρι και τα αφήνει να ωριμάσουν σταδιακά και αργά. Οι λευκές ποικιλίες που παράγονται στην περιοχή είναι το Ασύρτικο, το Αθήρι, το Μοσχάτο Αλεξανδρείας και το Sauvignon Blanc, ενώ το Ξινόμαυρο, το Cabernet Sauvignon και το Merlot είναι τα ερυθρά μορφής σταφύλια.

Στρατηγική της εταιρίας ήταν να προχωρήσει σε εφαρμογή τις αρχές της ολοκληρωμένης διαχείρισης και της πιστοποιημένης βιολογικής καλλιέργειας στον συγκεκριμένο αμπελώνα.

Το οινοποιείο της εταιρίας στην περιοχή είναι το κεντρικό οινοποιείο της και το μεγαλύτερο, είναι φτιαγμένο ώστε να υποδέχεται και να διαχειρίζεται μεγάλες ποσότητες σταφυλιών και εξοπλισμένο έτσι ώστε όσο είναι δυνατόν να μην καταπονεί την πρώτη ύλη. Η ετήσια παραγωγική δυναμικότητα του οινοποιείου ανέρχεται σε 20 εκατομμύρια λίτρα. Στο υπόγειο του οινοποιείου υπάρχει μια κάβα – κελάρι όπου υπάρχουν περίπου 2.000 βαρέλια από δρυς και κατάλληλες συνθήκες θερμοκρασίας και υγρασίας για να παλαιώνουν τα κρασιά. Πρόσφατα δημιουργήθηκε μια αίθουσα διακοσμημένη κατάλληλα, όπου θα μπορεί ο επισκέπτης να κάνει μια γευστική δοκιμή των κρασιών.

Αξίζει τέλος να αναφέρουμε ότι στους παραδοσιακούς άμβυκες αποστάζεται αργά και παραδοσιακά τσίπουρο και ούζο με την μυστική συνταγή της οικογένειας το γνωστό τσίπουρο «Άβατον», το οποίο παράγεται από συγκεκριμένες ποικιλίες σταφυλιών του Άγιου Όρους. (Πηγή: www.tsantali.com)

2.2.2 Σαντορίνη



Εικόνα 5 "ΚΟΥΛΟΥΡΑ" Τρόπος Κλαδέματος στην Σαντορίνη. (Πηγή: www.newwinesofgreece.com)

Η εταιρία Ε. ΤΣΑΝΤΑΛΗΣ Α.Ε. συνεργάζεται με την “SANTO WINES” ή αλλιώς της Ένωσης Συνεταιρισμών Σαντορίνης. Η Ένωση Συνεταιρισμών Σαντορίνης ιδρύθηκε το 1974 και αριθμοί περίπου 2.500 μέλη, απ’ τα οποία τα 1.000 είναι ενεργά. Σκοπός της Santo Wines είναι η διαφύλαξη της τοπικής παράδοσης, η προστασία του Σαντορινιού αμπελώνα, η παραγωγή οίνων υψηλής ποιότητας και η αειφόρος ανάπτυξη της περιοχής ακόμα τα κρασιά στην Σαντορίνη έχουν χαρακτηριστεί ως Π.Ο.Π (Προστατευόμενης Ονομασίας Προέλευσης).

Όπως ξέρουμε η λάβα στην Σαντορίνη κάλυψε μεγάλο μέρος του νησιού με αποτέλεσμα το έδαφος να είναι βραχώδεις, δεν υπάρχει χλωρίδα για να καλύπτει τους ανέμους τον χειμώνα και οι βροχοπτώσεις είναι ελάχιστες. Γι’ αυτό τον λόγο έπρεπε να εκμεταλλευτούν οι ντόπιοι παραγωγοί την λιγοστή υγρασία για να αμπέλια αλλά και να προφυλάξουν από τους δυνατούς ανέμους, έτσι εφεύραν έναν ξεχωριστό τρόπο κλαδέματος την γνωστή «κουλούρα». Οι ποικιλίες που παράγονται στο νησί είναι το Ασύρτικο, η πιο γνωστή λευκή ποικιλία, όπου παρουσιάζει την καλύτερη εκδοχή της στο νησί, αποτελώντας το 80% της συνολικής παραγωγής. Το αηδάνι και το αθήρι είναι ακόμη δύο γνωστές λευκές με εξαιρετικά αποτελέσματα. Σε μικρότερες ποσότητες παράγονται οι ερυθρές ποικιλίες Μανδηλαριά, Βουδόματο και Μαυροτράγανο, δίνοντας εντυπωσιακά κρασιά, ξηρά και επιδόρπια, τα οποία μπορούν να παλιωθούν για πολλά χρόνια. (Πηγή: www.tsantali.com)

2.2.3 Άγιο Όρος



Εικόνα 6 Μετόχι Χρωμίτσας της Ιεράς Μονής Αγίου Παντελεήμονα. (Πηγή: www.tsantali.com)

Οι αμπελώνες Τσάνταλη Αγίου Όρους είναι μοναδικοί στον κόσμο.

Βρίσκονται στο μοναστήρι «Μετόχι Χρωμίτσας» και απλώνονται από ψηλά, μέχρι τη θάλασσα. Το 1970, ο ιδρυτής τους, Ευάγγελος Τσάνταλης, ανακάλυψε τους αμπελώνες αυτούς εγκαταλελειμμένους και ήρθε σε συμφωνία με τους καλόγερους, ώστε να τους ξαναφέρει στη ζωή και να τους καλλιεργήσει. Απομονωμένοι όπως είναι από άλλες καλλιέργειες, οι εν λόγω αμπελώνες καλλιεργούνται με τη μέθοδο της βιολογικής γεωργίας και δίνουν σταφύλι για τα κρασιά «Αγιορείτικο Άβατον» και «Κορμίλιτσα», που είναι τα πρώτα κρασιά στον κόσμο, που εξασφάλισαν τον τίτλο «Επίσημοι Προμηθευτές του Κρεμλίνου Μόσχας». Στο μοναδικής φυσικής ομορφιάς και γαλήνης οικοσύστημα του Αγ. Όρους, ανάμεσα με τα υπάρχοντα κτίσματα του παλιού μοναστηριού βρίσκεται το μικρό, πετρόχτιστο οινοποιείο της οικογένειας. Αναστηλώθηκε και λειτουργεί μετά τις μακροχρόνιες προσπάθειες των μοναχών και της οικογένειας Τσάνταλη. Είναι εξοπλισμένο με ξύλινες δεξαμενές, λιτό και λειτουργικό όπως αρμόζει στον ιερό αυτό τόπο. Συνεχιστές αυτής της κληρονομιάς η εταιρία διαχειρίζεται την πρώτη ύλη σύμφωνα με παραδοσιακές τεχνικές, προσαρμοσμένες στις σύγχρονες ανάγκες.

Με σεβασμό στη ντόπια αμπελοοινική κληρονομιά, η εταιρία καλλιεργεί τρεις λευκές ελληνικές ποικιλίες (Αθήρι, Ασύρτικο, Ροδίτη) και δύο ερυθρές το Ξινόμαυρο και το Λήμνιο. Παράλληλα, καλλιεργούνται και οι διεθνείς ποικιλίες Chardonnay, Sauvignon Blanc, Cabernet Sauvignon, Syrah και Grenache Rouge οι οποίες έχουν τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά του αγιορείτικου αμπελώνα προσφέροντας σταφύλια αρκετά αρωματικά και γευστικά. (Πηγή: www.tsantali.com)

2.2.4 Ραψάνη



Εικόνα 7 Χωριό Ραψάνη Ολύμπου. (Πηγή: www.tsantali.com)

Ανάμεσα στις πλαγιές του υψηλότερου βουνού της Ελλάδος, σε υψόμετρο που φτάνει και τα 800 μέτρα, είναι το οινοποιείο και οι αμπελώνες της Ραψάνης. Ίσως δεν θα μπορούσε να υπάρχει πιο ιδανικό μέρος για διαφυλαχτεί μια από τις πιο ξεχωριστές αμπελοοινικές παραδόσεις του τόπου μας, η οποία προσφέρει αυτό το μοναδικό ερυθρό κρασί, το κρασί της Ραψάνης. Σ' ένα κτίριο πρωτοποριακής αρχιτεκτονικής για την εποχή του στεγάζεται το οινοποιείο της επιχείρησης, λίγα μόλις μέτρα από την κοιλάδα των Τεμπών. Το οινοποιείο έχει τσιμεντένιες δεξαμενές και τα πρώτα μεγάλα βαρέλια από δρυς όπου συντηρούν την παράδοση, η μεταφορά προς τους αμπελώνες γίνεται από στενούς χωμάτινους δρόμους που θυμίζουν παλιότερα χρόνια.

Η επιχείρηση μετρά 1.000 στρέμματα αμπελώνων σε υψόμετρο 800 μέτρων πάνω από την θάλασσα του Αιγαίου όπου οι συνθήκες από την κάλυψη του μεγάλου βουνού, την υγρασία από τα χιονιά που λιώνουν μέσα στο καλοκαίρι και την αύρα του Αιγαίου είναι ιδανικές για να καλλιεργηθούν ποικιλίες Ξινόμαυρο, Κρασάτο και Σταυρωτό. Η εταιρία τέλος αναμειγνύοντας αυτές τις τρεις ποικιλίες, δημιουργεί ένα κρασί με ιδιαίτερη ισορροπία, ενσωματώνοντας τα καλύτερα χαρακτηριστικά από την καθεμία. Το βαθύ κόκκινο χρώμα, τις τανίνες και τη δυνατότητα παλαίωσης από το Ξινόμαυρο. Την ισορροπία στην οξύτητα και τα έντονα αρώματα από το Κρασάτο. Το μοναδικό χαρακτήρα και το πλούσιο σώμα από το Σταυρωτό. Αυτή η μοναδική στον κόσμο παράδοση δίνει το Π.Ο.Π. (Προστατευόμενης Ονομασίας Προέλευσης) κρασί Ραψάνη. (Πηγή: www.tsantali.com)

2.2.5 Μαρώνεια



Εικόνα 8 Αμπελώνες Μαρώνειας. (Πηγή: www.tsantali.com)

Οι ιδιωτικοί αμπελώνες και το οινοποιείο της εταιρίας βρίσκονται κοντά στη μικρή πόλη της Μαρώνειας Θράκης. Πρόκειται για ένα μέρος γνωστό από την αρχαιότητα για την ποιότητα του κρασιού του. Εδώ ο Μάρων Ιερέας του Απόλλωνα (από τον οποίο πήρε η πόλη το όνομά της) πρόσφερε στον Οδυσσέα το εξαιρετο κόκκινο κρασί, το οποίο ο αρχαίος ήρωας του Όμηρου έδωσε στον κύκλωπα Πολύφημο, προκειμένου να αποδράσει από τα δεσμά του.

Τα 700 στρέμματα αμπελώνες της εταιρίας απλώνονται αμφιθεατρικά στις πλαγιές της περιοχής, καλλιεργούνται με τη μέθοδο της ολοκληρωμένης γεωργίας και έχουν τη θάλασσα στα νοτιανατολικά και την προστασία του βουνού Ίσμαρος στα βόρεια. Σε αυτές τις ιδανικές συνθήκες για αμπελώνα που δημιουργεί η φύση η εταιρία καλλιεργεί τις τοπικές ποικιλίες αμπέλου Μαυρούδι και Λήμνιο, τις οποίες καλλιεργεί παράλληλα με τις ποικιλίες Grenache Rouge, Merlot και Syrah. Τέλος, οι ανοιχτόχρωμες ποικιλίες που καλλιεργούνται σε αυτούς τους αμπελώνες είναι οι Μαλβάζια, Μοσχάτο Αλεξάνδρειας, Chardonnay και Sauvignon Blanc. (Πηγή: www.tsantali.com)

2.2.6 Νάουσα



Εικόνα 9 Αμπελώνας Νάουσας. (Πηγή: www.tsantali.com)

Η οικογένεια Τσάνταλη ίδρυσε το κτήμα Στράντζα το 1970, στην περιοχή της Νάουσας, κάτω από το βουνό Βέρμιο το οποίο προσφέρει ιδανικές συνθήκες καλλιέργειας αμπελιών. Το οποίο αποτελείτε από 250 στρέμματα με την ποικιλία Ξινόμαυρο, η οποία καλλιεργείτε πολλά χρόνια στην περιοχή και χτίζοντας ένα πολύ καλά εξοπλισμένο οινοποιείο.

Το οινοποιείο που στεγάζεται στην Νάουσα είναι το δεύτερο στην ιστορία της εταιρίας μετά από αυτό που ιδρύθηκε στις Σέρρες. Η εταιρία συνεργάζεται σε ετήσια βάση με 100 παραγωγούς στην περιοχή και δουλεύει κάθε χρόνο περίπου 700 τόνους σταφύλια για να παράγει το κρασί Π.Ο.Π. (Προστατευόμενης Ονομασίας Προέλευσης) Νάουσας. (Πηγή: www.tsantali.com)

2.2.7 Μακεδονία



Εικόνα 10 Αμπελώνας στην γη της Μακεδονίας. (Πηγή: www.exploringmacedonia.com)

Η περιοχή της Μακεδονίας ήταν πάντα με παράδοση στα κρασιά, περιοχές όπως η Σίνδος, η Πέλλα και η Πύδνα φημίζονται άλλωστε και για τα κρασιά τους, από ανασκαφές άλλωστε έχουν βρεθεί κρατήρες οι οποίοι αποδεικνύουν αυτήν την κληρονομιά.

Η εταιρία Ε. ΤΣΑΝΤΑΛΗΣ Α.Ε. σήμερα διαχειρίζεται ιδιόκτητους αμπελώνες σε αρκετά σημεία της Μακεδονίας από την περιοχή του Αμυνταίου μέχρι και την Μεσημβρία, οι ποικιλίες οι οποίες φιλοξενούνται στους αμπελώνες είναι το Ξινόμαυρο και Μοσχόμαυρο, όπου έχουν κερδίσει αρκετά το ενδιαφέρον της αγοράς. (Πηγή: www.tsantali.com)

2.3 ΕΠΙΛΕΓΜΕΝΑ ΠΡΟΪΟΝΤΑ Ε. ΤΣΑΝΤΑΛΗ Α.Ε.

Η εταιρία σήμερα βγάζει από τα οινοποιεία της κάποιους ποιο επιλεγμένους οίνους οι οποίοι είναι αναγνωρίσιμη περισσότερο από το αγοραστικό κοινό και αναγνωρισμένοι, ορισμένοι από αυτούς είναι:

- Από το οινοποιείο στο Άγιο Όρος το Μετόχι Χ ερυθρός, το Μετόχι Χ λευκός, το Μετόχι Χρωμίτσας ερυθρός, το Μετόχι Χρωμίτσας λευκός, το

Κορμίλιτσα Gold, το Αγιορείτικο Άβατον, το Κορμίλιτσα ερυθρός και το Κορμίλιτσα λευκός.

- Από το οινοποιείο στην Ραψάνη το Ραψάνη ειδικά επιλεγμένος, Ραψάνη επιλεγμένος Π.Ο.Π και το Ραψάνη Π.Ο.Π.
- Από την Σαντορίνη το Σαντορίνη Νυχτέρι reserve και Σαντορίνη Ασύρτικο reserve.
- Από την Μαρώνια το ΚΑΝΕΝΑΣ ερυθρός, ΚΑΝΕΝΑΣ ροζέ, ΚΑΝΕΝΑΣ λευκό και το Syrah. (Πηγή: www.tsantali.com)

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3^ο ΒΑΣΙΚΕΣ ΕΝΝΟΙΕΣ ΛΟΓΙΣΤΙΚΗΣ

3.1 ΑΠΟΓΡΑΦΗ

3.1 Έννοια Απογραφής

Απογραφή είναι η λεπτομερής και αναλυτική εξακρίβωση, καταμέτρηση, καταγραφή και αποτίμηση με το ίδιο νόμισμα των περιουσιακών στοιχείων της επιχείρησης σε ορισμένη χρονική στιγμή. Η απογραφή πραγματοποιείται σε δυο στάδια:

- Στο πρώτο γίνεται λεπτομερής και αναλυτική αναγνώριση, καταμέτρηση και καταγραφή των περιουσιακών στοιχείων τόσο του Ενεργητικού όσο και του Παθητικού.
- Στο δεύτερο στάδιο γίνεται η αποτίμησή τους σε χρηματικές μονάδες. Σχετικά με την αποτίμηση, δηλαδή τον προσδιορισμό της αξίας των περιουσιακών στοιχείων.

3.2 Είδη Απογραφής

Υπάρχουν διάφοροι λόγοι οι οποίοι μπορούν να συντελέσουν στην ανάγκη πραγματοποιήσεις απογραφής. Ανάλογα λοιπόν με τους λόγους, η απογραφή μπορεί να ταξινομηθεί σύμφωνα με τα παρακάτω κριτήρια:

➤ Ανάλογα με την έκτασή της σε:

Γενική, που αποβλέπει στον προσδιορισμό της οικονομικής κατάστασης της επιχείρησης και περιλαμβάνει όλα τα περιουσιακά στοιχεία, όπως η απογραφή έναρξης λειτουργίας της επιχείρησης, οι απογραφές των χρήσεων κτλ. Η απογραφή που γίνεται σύμφωνα με το νόμο στο τέλος μιας διαχειριστικής χρήσης είναι Γενική και λέγεται τελική απογραφή της χρήσης που έληξε και αρχική απογραφή της επόμενης χρήσης.

Μερική, που αναφέρεται σε ένα ή περισσότερα περιουσιακά στοιχεία, όπως μετρητά, εμπορεύματα, υλικά κτλ. Πρέπει να διενεργείται έκτακτα για λόγους ελέγχων, τόσο προληπτικών για να προλαμβάνονται άσχημες καταστάσεις, όπως κλοπές υπεξαირέσεις, λάθη κτλ. όσο και κατασταλτικών, όταν διαπιστωθεί κάποια τέτοια κατάσταση.

➤ Ανάλογα με τον τρόπο που γίνεται σε:

Πραγματική ή Εξωτερική ή Εξωλογιστική, όταν προκύπτει από πραγματικές εξακριβώσεις, καταμετρήσεις κτλ. των περιουσιακών στοιχείων.

Θεωρητική ή Εσωτερική ή Εσωλογιστική, όταν προκύπτει από τα λογιστικά βιβλία.

➤ Ανάλογα με το χρόνο σύνταξής της σε:

Τακτική, όταν συντάσσεται σε τακτά χρονικά διαστήματα, όπως η απογραφή των διαχειριστικών χρήσεων, η οποία λέγεται και ετήσια.

Έκτακτη, όταν συντάσσεται οποτεδήποτε υπάρχει σκοπιμότητα. (Πηγή: *Ηπειρώτης Ν. , 2007*)

3.2 ΕΝΝΟΙΑ ΤΟΥ ΙΣΟΛΟΓΙΣΜΟΥ

Μετά τη σύνταξη της απογραφής στην οποία φαίνονται αναλυτικά όλα τα περιουσιακά στοιχεία και οι αξίες τους, μπορούμε να έχουμε μια συνοπτική κατάσταση της περιουσίας της επιχείρησης που λέγεται Ισολογισμός.

Ισολογισμός είναι η λογιστική κατάσταση με την οποία εμφανίζονται συνοπτικά τα περιουσιακά στοιχεία της επιχείρησης και η αξία τους, σε

ορισμένη χρονική στιγμή (συνήθως 31/12 ή 30/06 κάθε έτους) εκφρασμένα με το ίδιο νόμισμα.

3.2.1 Υπόδειγμα Ισολογισμού

Όπως στην απογραφή έτσι και στον ισολογισμό το ενεργητικό και το παθητικό εμφανίζονται με τις διακρίσεις τους και τις υποδιακρίσεις τους. Ο ισολογισμός καταχωρείται στο ίδιο βιβλίο με την απογραφή, το βιβλίο απογραφών και ισολογισμών, σε δύο σελίδες ως συνήθως, τη μία δίπλα στην άλλη. Στην αριστερή σελίδα καταχωρείται το ενεργητικό και στη δεξιά το παθητικό. Το παθητικό απεικονίζει τις πηγές προέλευσης των κεφαλαίων που διαχειρίζεται η επιχείρηση, και το ενεργητικό που είναι επενδυμένα. Υπό άλλη έννοια, παθητικό είναι το που χρωστάει η επιχείρηση και ενεργητικό το που έχει τοποθετήσει τα χρήματα. Τα σύνολα του ενεργητικού και του παθητικού γράφονται στο ίδιο ύψος.

3.2.2 Είδη Ισολογισμού

Ανάλογα με τη σχέση του ενεργητικού με το παθητικό, ο ισολογισμός διακρίνεται σε τρία είδη και πιο συγκεκριμένα σε θετικό, ουδέτερο και αρνητικό ισολογισμό.

- Θετικός, είναι ο ισολογισμός στον οποίο το ενεργητικό είναι μεγαλύτερο από το πραγματικό παθητικό (υποχρεώσεις σε τρίτους) ή δεν υπάρχει πραγματικό παθητικό. Στην περίπτωση αυτή υπάρχει θετική καθαρή περιουσία ή θετική καθαρή θέση.
- Ουδέτερος, είναι ο ισολογισμός στον οποίο το ενεργητικό είναι ίσο με το πραγματικό παθητικό. Στην περίπτωση αυτή δεν υπάρχει καθαρή θέση και η επιχείρηση, ότι έχει το χρωστάει σε τρίτους.
- Αρνητικός, είναι ο ισολογισμός στον οποίο το ενεργητικό είναι μικρότερο από το πραγματικό παθητικό ή δεν υπάρχει καθόλου ενεργητικό. Στην περίπτωση αυτή η καθαρή θέση είναι αρνητική, λέγεται έλλειμμα ή ζημία και γράφεται στο σκέλος του ενεργητικού. (Πηγή: *Ηπειρώτης Ν. , 2007*)

3.2.3 Μορφές Ισολογισμού

Ανάλογα με τον τρόπο παράθεσης των στοιχείων του ισολογισμού, αυτός μπορεί να παρουσιαστεί με δύο μορφές, οι οποίες είναι οι εξής:

- Η μορφή της οριζόντιας διάταξης.
- Η μορφή της κάθετης παράθεσης.

Στην πρώτη περίπτωση, δηλαδή στη μορφή της οριζόντιας διάταξης το ενεργητικό παρουσιάζεται δίπλα και αριστερά από τα στοιχεία του παθητικού (καθαρή θέση και υποχρεώσεις).

Στη δεύτερη περίπτωση, δηλαδή της κάθετης παράθεσης το ενεργητικό παρουσιάζεται στο επάνω μέρος και ακολουθούν τα στοιχεία του παθητικού (καθαρή θέση και υποχρεώσεις). (Πηγή: *Ηπειρώτης Ν. , 2007*)

3.2.4 Ανάλυση Στοιχείων Ισολογισμού

Ο Ισολογισμός χωρίζεται σε δύο μέρη όπως αναφέραμε παραπάνω, σε Ενεργητικό και σε Παθητικό.

Τα στοιχεία του ενεργητικού είναι:

Το οφειλόμενο κεφάλαιο, το οποίο είναι το υπόλοιπο οφειλόμενο κεφάλαιο από τους μετόχους.

Τα έξοδα εγκατάστασης, τα οποία είναι έξοδα πολυετούς απόσβεσης, όπως π.χ. τα έξοδα ίδρυσης και πρώτης εγκατάστασης της επιχείρησης κ.τ.λ.

Το πάγιο Ενεργητικό, το οποίο περιλαμβάνεται από τις:

- Ασώματες ακινητοποιήσεις, οι οποίες είναι άυλα πάγια περιουσιακά στοιχεία όπως έξοδα ερευνών και ανάπτυξης κ.τ.λ.
- Ενσώματες ακινητοποιήσεις, οι οποίες είναι οικόπεδα, κτίρια, μηχανήματα, έπιπλα και λοιπός εξοπλισμός κ.τ.λ.
- Συμμετοχές και άλλες μακροχρόνιες χρηματοοικονομικές απαιτήσεις, όπως π.χ. Γραμμάτια εισπρακτέα μακροπρόθεσμης λήξης κ.τ.λ.

Το κυκλοφορούν Ενεργητικό, το οποίο περιλαμβάνεται από:

- Τα αποθέματα, τα οποία είναι τα εμπορεύματα, πρώτες ύλες, αναλώσιμα κ.τ.λ.
- Οι απατήσεις, οι οποίες περιλαμβάνουν με λίγα λόγια τα υπόλοιπα των πελατών.
- Τα χρεόγραφα, εδώ έχουμε τις μετοχές, τα ομόλογα κ.τ.λ.
- Τα διαθέσιμα, που είναι με λίγα λόγια τα διαθέσιμα χρήματα που έχει η επιχείρηση στην διάθεση της και τα ρευστοποιήσιμα στοιχεία που μπορούν να γίνουν χρήμα. Οι λογαριασμοί που υπάρχουν σε αυτήν την κατηγορία είναι το ταμείο, οι καταθέσεις όψεως κ.τ.λ.

Οι μεταβατικοί λογαριασμοί, οι οποίοι είναι έξοδα για μελλοντικές χρήσεις.

Τα στοιχεία του παθητικού είναι:

Τα ίδια κεφάλαια, τα οποία είναι τα περιουσιακά στοιχεία που ανήκουν στους ιδιοκτήτες, όπως το αρχικό κεφάλαιο, το οφειλόμενο κ.τ.λ.

Οι προβλέψεις για κινδύνους και έξοδα, όπου περιλαμβάνονται οι προβλέψεις για αποζημίωση προσωπικού λόγω εξόδου από την υπηρεσία, οι λοιπές προβλέψεις κ.τ.λ.

Οι υποχρεώσεις, οι όποιες χωρίζονται σε δύο κατηγορίες τις μακροχρόνιες που είναι ομολογιακά δάνεια, δάνεια τραπεζών κ.τ.λ. και τις βραχυχρόνιες που είναι οι προμηθευτές, τα γραμματεία πληρωτέα κ.τ.λ.

Οι μεταβατικοί λογαριασμοί παθητικού, όπως τα έσοδα επόμενων χρήσεων, έξοδα χρήσης δεδουλευμένα κ.τ.λ. (Πηγή: Σφακιανός Γ. , 1996)

3.3 ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟΙ ΔΕΙΚΤΕΣ

Η χρηματοοικονομική ανάλυση αποτελεί την κατάλληλη μεθοδολογία με την οποία συνοψίζεται μεγάλος αριθμός χρηματοοικονομικών δεδομένων προκειμένου να αξιολογηθεί και να συγκριθεί η αποτελεσματικότητα μιας

γεωργικής εκμετάλλευσης ή επιχείρησης ή και ενός κλάδου συνολικά.

Μεταξύ των μεθόδων που χρησιμοποιούνται για την ανάλυση των χρηματοοικονομικών δεδομένων είναι και η μέθοδος των αριθμοδεικτών-δεικτών. Οι αριθμοδείκτες είναι σχέσεις μεταξύ των οικονομικών μεγεθών μιας παραγωγικής μονάδας ή επιχείρησης, από τις οποίες προκύπτουν διαπιστώσεις τόσο για την παρούσα κατάσταση όσο και για την μελλοντική εξέλιξη των δραστηριοτήτων της. Θεωρούμε ότι από τους δείκτες αυτούς είναι δυνατόν να προκύψουν σημαντικές πληροφορίες για την οικονομική θέση, κατάσταση και πορεία των γεωργικών εκμεταλλεύσεων ή επιχειρήσεων.

Για την εκτίμηση των χρηματοοικονομικών δεικτών χρησιμοποιούνται τα δεδομένα των οικονομικών καταστάσεων των γεωργικών εκμεταλλεύσεων ή επιχειρήσεων. Συνήθως είναι οικονομικά στοιχεία των επιχειρήσεων που περιλαμβάνονται στις καταστάσεις του ισολογισμού και των αποτελεσμάτων χρήσεως.

Ο Ισολογισμός αντικατοπτρίζει την οικονομική κατάσταση της επιχείρησης σε μια δεδομένη χρονική στιγμή, ενώ τα αποτελέσματα χρήσεως παρουσιάζουν τα αποτελέσματα των δραστηριοτήτων της επιχείρησης μεταξύ δύο χρονικών περιόδων. Με τη μεθοδολογία της ανάλυσης των χρηματοοικονομικών δεικτών μπορεί να εκτιμηθεί το επίπεδο της παραγωγικότητας και της αποδοτικότητας των διαφόρων δραστηριοτήτων των γεωργικών εκμεταλλεύσεων ή επιχειρήσεων. Εκτιμάται πόσο αποτελεσματική είναι η διαχείριση των διαθέσιμων πόρων από τις παραγωγικές μονάδες και κατ' επέκταση, διερευνάται η αποτελεσματικότητα της χρησιμοποίησης των παραγωγικών συντελεστών που συμμετέχουν στην παραγωγική διαδικασία. Η αποτελεσματική χρησιμοποίησης των συντελεστών παραγωγής καθορίζεται σε σημαντικό βαθμό, από τη λειτουργία της διοίκησης των παραγωγικών μονάδων και με την ανάλυση των χρηματοοικονομικών δεικτών παρέχονται πληροφορίες για πολλές εσωτερικές δραστηριότητες των επιχειρήσεων, που σχετίζονται άμεσα με την άσκηση της διοικητικής λειτουργίας τους.

Από την ανάλυση και αξιολόγηση των δεδομένων των οικονομικών καταστάσεων (ισολογισμών και αποτελεσμάτων χρήσεως), μέσω των χρηματοοικονομικών δεικτών, παρέχεται στον οικονομικό αναλυτή η δυνατότητα

αξιολόγησης της ρευστότητας, της αποδοτικότητας, του αξιόχρεου και της αποτελεσματικότητας των δραστηριοτήτων των παραγωγικών μονάδων. Με άλλα λόγια, η ανάλυση των χρηματοοικονομικών δεικτών αποτελεί σημαντικό «εργαλείο», που υποστηρίζει τη διαδικασία λήψης διαχειριστικών και επενδυτικών αποφάσεων.

Η διαδικασία της ανάλυσης των χρηματοοικονομικών δεικτών περιλαμβάνει το στάδιο επιλογής των κατάλληλων οικονομικών δεδομένων, από την πληθώρα των στοιχείων που διαθέτει μια παραγωγική μονάδα, το στάδιο της συσχέτισης των δεδομένων αυτών, μέσω της εκτίμησης των δεικτών, και το τελικό στάδιο της αξιολόγησης και οικονομικής ερμηνείας των δεικτών. Ο τρόπος υπολογισμού των χρηματοοικονομικών δεικτών είναι μια απλή μαθηματική πράξη όπου το ένα μέγεθος δεδομένων είναι ο αριθμητής ενός κλάσματος και το άλλο ο παρονομαστής. (Πηγή: Αγγελόπουλος Σ. , 2007)

Οι χρηματοοικονομικοί δείκτες είναι ιδιαίτερα χρήσιμοι όταν χρησιμοποιούνται.

- Για συγκρίσεις μεταξύ διαχειριστικών χρήσεων και εξαγωγή συμπερασμάτων για την τάση που εμφανίζει η παραγωγική μονάδα.
- Για συγκρίσεις των δεικτών της παραγωγικής μονάδας με τους αντίστοιχους μέσους δείκτες του κλάδου, στον οποίο αυτή ανήκει.
- Για συγκρίσεις με ομοειδείς δείκτες ανταγωνιστικών μονάδων του ίδιου κλάδου.

Οι αριθμοδείκτες, ανάλογα με τις οικονομικές πτυχές της δραστηριότητας μιας παραγωγικής μονάδας, ταξινομούνται στις ακόλουθες κατηγορίες:

- Δείκτες Αποδοτικότητας.
- Δείκτες Κυκλοφοριακής Ταχύτητας ή Δραστηριότητας.
- Δείκτες Ρευστότητας.
- Δείκτες Δανειακής Επιβάρυνσης.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 4^ο ΜΕΛΕΤΗ ΚΑΙ ΑΝΑΛΥΣΗ ΑΡΙΘΜΟΔΕΙΚΤΩΝ ΤΗΣ ΕΤΑΙΡΙΑΣ Ε. ΤΣΑΝΤΑΛΗΣ Α.Ε.

4.1 ΑΡΙΘΜΟΔΕΙΚΤΕΣ ΑΠΟΔΟΤΙΚΟΤΗΤΑΣ

Η αποδοτικότητα είναι το καθαρό αποτέλεσμα πληθώρας οικονομικών αποφάσεων στα πλαίσια της λειτουργίας μιας επιχείρησης. Οι αντιλήψεις της διαχείρισης για το οικονομικό περιβάλλον, ο ανταγωνισμός στον κλάδο των επιχειρήσεων, η αγορά των παραγόμενων προϊόντων και οι αποφάσεις που σχετίζονται με τη διάρθρωση του ενεργητικού και του παθητικού της επιχείρησης, είναι στοιχεία τα οποία επηρεάζουν την κερδοφορία της. Οι δείκτες αποδοτικότητας είναι δείκτες ιδιαίτερης σημασίας για τη μέτρηση της αποδοτικότητας, τόσο σε σχέση με τις πωλήσεις όσο και σε σχέση με το επενδυμένο κεφάλαιο. Είναι ιδιαίτερα χρήσιμοι για την ταυτοποίηση της εικόνας της επιχείρησης στο χρόνο, αλλά και για συγκρίσεις της επικέρδειας μεταξύ άλλων επιχειρήσεων του ίδιου παραγωγικού κλάδου. Οι αριθμοδείκτες αποδοτικότητας που περιλαμβάνονται σε αυτήν την ενότητα για την περίπτωση της επιχείρησης Ε. ΤΣΑΝΤΑΛΗΣ Α.Ε. είναι:

- Αριθμοδείκτης μικτού περιθωρίου κέρδους.
- Αριθμοδείκτης συνολικής αποδοτικότητας.
- Αριθμοδείκτης καθαρού περιθωρίου κέρδους.
- Αριθμοδείκτης αποδοτικότητας ιδίων κεφαλαίων.

4.1.1 Αριθμοδείκτης Μικτού Περιθωρίου Κέρδους

Ο αριθμοδείκτης μικτού περιθωρίου κέρδους γνωστός και ως ποσοστό μικτού κέρδους, απεικονίζει τη σχέση μεταξύ του μικτού κέρδους και των πωλήσεων. Ταυτόχρονα, προσδιορίζει το βαθμό κάλυψης των λειτουργικών και άλλων εξόδων, καθώς και το περιθώριο πραγματοποίησης καθαρών κερδών. Ο υπολογισμός του αριθμοδείκτη αυτού είναι ιδιαίτερα σημαντικός για τις εμπορικές και βιομηχανικές επιχειρήσεις, γιατί αποτελεί ένα μέτρο αξιολόγησης της λειτουργικής αποδοτικότητας. Μια επιχείρηση θεωρείται επιτυχημένη, εφόσον έχει ένα αρκετά υψηλό ποσοστό μικτού κέρδους, το οποίο, σε συνδυασμό με το

ύψος των πωλήσεων της, επιτρέπει να καλύψει τα έξοδα της και να αποκομίσει ένα ικανοποιητικό καθαρό κέρδος, σε σχέση με τα απασχολούμενα ίδια κεφάλαια. Ο αριθμοδείκτης αυτός εκφράζεται από το πηλίκο της διαιρέσεως των μικτών κερδών με το σύνολο των πωλήσεων της επιχειρήσεως.

$$\text{Αριθμοδείκτης μικτού περιθωρίου κέρδους} = \frac{\text{Μικτά κέρδη}}{\text{Πωλήσεις}}$$

Γενικά, μια υψηλή τιμή του δείκτη μικτού περιθωρίου κέρδους δείχνει πολύ καλή λειτουργική αποδοτικότητα ή αλλιώς αποτελεσματικότητα της διοίκησης της επιχείρησης στον να επιτυγχάνει φθηνές αγορές εμπορευμάτων ή χαμηλό κόστος παραγωγής προϊόντων και να πωλεί σε υψηλές τιμές. Αντίθετα, μια χαμηλή τιμή του δείκτη αυτού αντανακλά χαμηλή λειτουργική αποδοτικότητα ή αδυναμία της διοίκησης της επιχείρησης στο να επιτύχει τα παραπάνω. Επίσης, ένα υψηλό ποσοστό μικτού κέρδους αποτελεί ένδειξη καλής διοίκησης και όταν συνδυάζεται με κανονικό ή καλύτερα υψηλό επίπεδο πωλήσεων, οδηγεί σε επαρκεί μικτά κέρδη, που αποτελούν την βάση για την διαμόρφωση των καθαρών κερδών. (Πηγή: Τζανακάκης Ε. , 2010)

Για την εταιρία Ε. ΤΣΑΝΤΑΛΗΣ Α.Ε. ο δείκτης ανά χρονιά είναι:

2007

$$\text{Αριθμοδείκτης μικτού περιθωρίου κέρδους} = \frac{15.586.012,36}{40.217.076,53} = 0,387$$

2008

$$\text{Αριθμοδείκτης μικτού περιθωρίου κέρδους} = \frac{18.057.073,82}{40.886.094,51} = 0,442$$

2009

$$\text{Αριθμοδείκτης μικτού περιθωρίου κέρδους} = \frac{15.954.246,76}{37.778.234,79} = 0,422$$

2010

$$\text{Αριθμοδείκτης μικτού περιθωρίου κέρδους} = \frac{13.498.551,19}{35.980.887,26} = 0,375$$

2011

$$\text{Αριθμοδείκτης μικτού περιθωρίου κέρδους} = \frac{13.187.670,59}{35.901.076,45} = 0,367$$

	Έτη				
	2007	2008	2009	2010	2011
Μικτά Κέρδη	15.586.012,36	18.057.073,82	15.954.246,76	13.498.551,19	13.187.670,59
Πωλήσεις	40.217.076,53	40.886.094,51	37.778.234,79	35.980.887,26	35.901.076,45
Μικτό Περιθώριο Κέρδους	0,387	0,442	0,422	0,375	0,367
Πηγή: Ισολογισμοί Ε. ΤΣΑΝΤΑΛΗ Α.Ε.					

Όπως παρατηρούμε από την μελέτη του παραπάνω αριθμοδείκτη μικτού περιθωρίου κέρδους στον πίνακα 4.1 μπορούμε να δούμε πως, ο αριθμοδείκτης είναι σε σταθερά ικανοποιητικά επίπεδα όλες τις χρονιές κάτι που σημαίνει πως η εταιρία επιτυγχάνει φθηνές αγορές εμπορευμάτων ή χαμηλό κόστος παραγωγής προϊόντων και πωλεί σε υψηλές τιμές. Μάλιστα τις χρονιές 2008 και 2009 είναι οι καλύτερες χρονιές της εταιρίας και ο δείκτης είναι σε πολύ καλό επίπεδο.

4.1.2 Αριθμοδείκτης Συνολικής Αποδοτικότητας

Ο δείκτης της Συνολικής Αποδοτικότητας θεωρείται ως ένα σημαντικό μέσο ελέγχου της διοίκησης των επιχειρήσεων επειδή συνοψίζει όλες τις επιμέρους δραστηριότητες της. Με το δείκτη αυτόν, ο οποίος αποτελεί σημαντικό παράγοντα στη λήψη αποφάσεων σχετικά με τη δέσμευση ή όχι κεφαλαίων από την ίδια την επιχείρηση, είναι δυνατό να ελεγχθεί η αποτελεσματικότητα της διοίκησης, καθώς και των διαφόρων λειτουργιών της. Ο αριθμοδείκτης αυτός υπολογίζεται από το πηλίκο της διαιρέσεως των καθαρών κερδών προ φόρων, με το γενικό σύνολο ενεργητικού.

$$\text{Αριθμοδείκτης συνολικής αποδοτικότητας} = \frac{\text{Καθαρά κέρδη}}{\text{Σύνολο ενεργητικού}}$$

Όσο μεγαλύτερη είναι τιμή που παίρνει ο δείκτης συνολικής αποδοτικότητας, τόσο πιο εντατική και αποτελεσματική είναι η χρησιμοποίηση όλων των περιουσιακών στοιχείων της εν λόγω επιχείρησης. Επιδιώκεται, επομένως, η μεγιστοποίηση της τιμής του δείκτη.

Χαμηλή τιμή του δείκτη πιθανόν να σημαίνει υποαπασχόληση περιουσιακών στοιχείων του ενεργητικού ή χαμηλό περιθώριο κέρδους στις πωλήσεις. (Πηγή: Αγγελόπουλος Σ. , 2007)

Για την εταιρία Ε. ΤΣΑΝΤΑΛΗΣ Α.Ε. ο δείκτης ανά χρονιά είναι:

2007

$$\text{Αριθμοδείκτης συνολικής αποδοτικότητας} = \frac{739.595,80}{73.952.245,62} = 0,010$$

2008

$$\text{Αριθμοδείκτης συνολικής αποδοτικότητας} = \frac{502.973,59}{81.945.647,48} = 0,006$$

2009

$$\text{Αριθμοδείκτης συνολικής αποδοτικότητας} = \frac{396.802,85}{80.730.249,18} = 0,005$$

2010

$$\text{Αριθμοδείκτης συνολικής αποδοτικότητας} = \frac{-585.510,24}{82.863.389,83} = -0,007$$

2011

$$\text{Αριθμοδείκτης συνολικής αποδοτικότητας} = \frac{-1.697.531,41}{83.234.749,52} = -0,020$$

ΠΙΝΑΚΑΣ 4.2 Αριθμοδείκτης Συνολικής Αποδοτικότητας					
	Έτη				
	2007	2008	2009	2010	2011
Καθαρά Κέρδη	739.595,80	502.973,59	396.802,85	-585.510,24	-1.697.531,41
Σύνολο Ενεργητικού	73.952.245,62	81.945.674,48	80.730.249,18	82.863.389,83	83.234.749,52
Συνολική Αποδοτικότητα	0,010	0,006	0,005	-0,007	-0,020
Πηγή: Ισολογισμοί Ε. ΤΣΑΝΤΑΛΗ Α.Ε.					

Όπως παρατηρούμε από την μελέτη του παραπάνω αριθμοδείκτη συνολικής αποδοτικότητας στον πίνακα 4.2 μπορούμε να δούμε πως, ο αριθμοδείκτης παρουσιάζεται σε χαμηλά επίπεδα όλες της χρονιές κάτι το οποίο οφείλεται σε πιθανή υπερεπένδυση σε στοιχεία του ενεργητικού ή σε χαμηλό περιθώριο κέρδους, μάλιστα τις δύο τελευταίες χρονιές (2010 και 2011) τα καθαρά κέρδη έχουν αρνητικό πρόσημο με αποτέλεσμα ο δείκτης να

επηρεάζεται και να είναι αρνητικός.

Αριθμοδείκτης Καθαρού Περιθωρίου Κέρδους

Ο δείκτης του καθαρού περιθωρίου κέρδους μετρά την αποτελεσματικότητα του κύκλου εργασιών και δηλώνει το ποσοστό κέρδους επί των πωλήσεων που πραγματοποίησε η επιχείρηση. Ο δείκτης αυτός αντικατοπτρίζει την αποτελεσματικότητα των λειτουργιών της διαχείρισης και της τιμολογιακής πολιτικής που ακολουθήθηκε. Αντανακλά, δηλαδή, τις προσπάθειες της διαχείρισης για τον έλεγχο του κόστους, την αποδοχή των προϊόντων από την αγορά, την αποτελεσματικότητα της λειτουργίας του συστήματος εμπορίας και διάθεσης και των πωλήσεων και τη συνολική φήμη της επιχείρησης.

Ο αριθμοδείκτης καθαρού περιθωρίου κέρδους υπολογίζεται από το πηλίκο της διαιρέσεως των καθαρών λειτουργικών κερδών προ φόρων μιας περιόδου με το σύνολο των καθαρών πωλήσεων της ίδιας περιόδου.

$$\text{Αριθμοδείκτης καθ. περιθωρίου κέρδους} = \frac{\text{Καθαρά Κέρδη}}{\text{Πωλήσεις}}$$

Μια ενδεχομένως ανοδική πορεία του δείκτη καθαρού περιθωρίου κέρδους είναι άκρως ενθαρρυντική για την πορεία της μονάδας, καθώς αποτελεί ένδειξη ορθολογικής άσκησης τιμολογιακής πολιτικής, σωστής κοστολόγησης και οργανωμένης διαχείρισης.

Αντίθετα, χαμηλή τιμή του δείκτη πιθανόν υποδηλώνει χαμηλή τιμή διάθεσης των προϊόντων της μονάδας ή ύπαρξη υψηλού κόστους παραγωγής και διάθεσης αυτών ή, ακόμα, συνδυασμό και των δύο. Η διαφορά μεταξύ του δείκτη αυτού και του δείκτη του μικτού περιθωρίου κέρδους είναι ότι ο αριθμοδείκτης του καθαρού περιθωρίου κέρδους αναφέρεται στα καθαρά κέρδη και όχι στα μικτά, τα οποία εμφανίζονται ως σύνολο ή με την μορφή μερισμάτων.

(Πηγή: Αγγελόπουλος Σ. , 2007)

Για την εταιρία Ε. ΤΣΑΝΤΑΛΗΣ Α.Ε. ο δείκτης ανά χρονιά είναι:

2007

$$\text{Αριθμοδείκτης καθ. περιθωρίου κέρδους} = \frac{739.595,80}{40.217.076,53} = 0,018$$

2008

$$\text{Αριθμοδείκτης καθ. περιθωρίου κέρδους} = \frac{502.973,59}{40.886.094,51} = 0,012$$

2009

$$\text{Αριθμοδείκτης καθ. περιθωρίου κέρδους} = \frac{396.802,85}{37.778.234,76} = 0,011$$

2010

$$\text{Αριθμοδείκτης καθ. περιθωρίου κέρδους} = \frac{-585.310,24}{35.980.887,26} = -0,016$$

2011

$$\text{Αριθμοδείκτης καθ. περιθωρίου κέρδους} = \frac{-1.697.531,41}{35.901.076,45} = -0,047$$

	Έτη				
	2007	2008	2009	2010	2011
Καθαρά Κέρδη	739.595,80	502.973,59	396.802,85	-585.510,24	-1.697.531,41
Πωλήσεις	40.217.076,53	40.886.094,51	37.778.234,76	35.980.887,26	35.901.076,45
Καθαρό Περιθώριο Κέρδους	0,018	0,012	0,011	-0,016	-0,047
<i>Πηγή: Ισολογισμοί Ε. ΤΣΑΝΤΑΛΗ Α.Ε.</i>					

Όπως παρατηρούμε από την μελέτη του παραπάνω αριθμοδείκτη καθαρού περιθωρίου κέρδους στον πίνακα 4.3 μπορούμε να δούμε πως, το καθαρό περιθώριο κέρδους ολοένα και μειώνεται κατά τα έτη 2008 και 2009, κάτι που οφείλεται κυρίως στην μείωση των κερδών μετά από τους φόρους και τους τόκους. Τα τελευταία δύο έτη 2010 και 2011, ο δείκτης έχει αρνητική τιμή πράγμα που σημαίνει πως η εταιρία θα έχει αρνητική εξέλιξη στα κέρδη της.

4.1.3 Αριθμοδείκτης Αποδοτικότητας Ιδίων Κεφαλαίων

Ο αριθμοδείκτης αυτός χρησιμοποιείται για να μετρήσει το ποσοστό απόδοσης που αποφέρουν τα ίδια κεφάλαια που έχουν επενδυθεί στην επιχείρηση. Ουσιαστικά ο δείκτης αποδοτικότητας ιδίων κεφαλαίων μετρά το βαθμό αποτελεσματικής χρησιμοποίησης των ιδίων κεφαλαίων και με άλλα λόγια η τιμή του δείκτη μας δείχνει τα κέρδη που καρπώνονται οι ιδιοκτήτες από την εταιρία, ανάλογα με τα κεφάλαια που επένδυσαν.

Αποτελεί ιδιαίτερα σημαντικό δείκτη στη διαδικασία λήψης αποφάσεων σχετικά με πιθανή δανειοδότηση μιας επιχείρησης. Ο αριθμοδείκτης αυτός υπολογίζεται από το πηλίκο της διαιρέσεως των καθαρών λειτουργικών κερδών για διάθεση, με το σύνολο των επενδυόμενων κεφαλαίων της επιχειρήσεως.

$$\text{Αριθμοδείκτης αποδοτ. ιδίων κεφαλαίων} = \frac{\text{Καθαρά Κέρδη}}{\text{Ίδια κεφάλαια}}$$

Ο δείκτης αυτός δεν πρέπει να αξιολογείται μόνος του αλλά πάντα σε συνδυασμό με τον δείκτη της συνολικής δανειακής επιβάρυνσης, εφόσον το ποσοστό απόδοσης επί της καθαρής θέσης επηρεάζεται από την κεφαλαιακή δομή της επιχείρησης. Πράγματι ο δείκτης αυτός μπορεί να βρίσκεται σε ικανοποιητικό επίπεδο, το οποίο όμως μπορεί να οφείλεται στο χαμηλό επίπεδο ιδίων κεφαλαίων, τα οποία σε συνδυασμό με υψηλό δείκτη δανειακής επιβάρυνσης, εκμηδενίζουν τη σημασία της αποδοτικότητας των ιδίων κεφαλαίων. (Πηγή: Αγγελόπουλος Σ., 2007)

Ένας χαμηλός αριθμοδείκτης αποδοτικότητας ιδίων κεφαλαίων είναι ενδεικτικός του ότι η επιχείρηση πάσχει σε κάποιο τομέα της (ανεπαρκή διοίκηση, χαμηλή παραγωγικότητα, υπερεπένδυση κεφαλαίων τα όποια δεν απασχολούνται πλήρως παραγωγικά, δυσμενείς οικονομικές συνθήκες, κ.τ.λ.) χωρίς όμως να μπορεί ο εξωτερικός αναλυτής να εντοπίσει το ή τα αδύναμα σημεία της από τον εν λόγω αριθμοδείκτη και μόνο.

Αντίθετα, ένας υψηλός αριθμοδείκτης αποδοτικότητας ιδίων κεφαλαίων αποτελεί ένδειξη ότι η επιχείρηση ευημερεί και τούτο ανάλογα μπορεί να οφείλεται στην επιτυχημένη διοίκηση της, στις ευνοϊκές γι' αυτήν οικονομικές συνθήκες, στην εύστοχη χρησιμοποίηση κεφαλαίων της κ.τ.λ. Στην τελευταία όμως αυτή περίπτωση οι μέτοχοι έχουν ωφεληθεί από το γεγονός ότι τα ξένα κεφάλαια κοστίζουν στην επιχείρηση λιγότερο από ότι αυτά αποδίδουν σε αυτή. Για την εταιρία Ε. ΤΣΑΝΤΑΛΗΣ Α.Ε. ο δείκτης ανά χρονιά είναι:

2007

$$\text{Αριθμοδείκτης αποδοτικότητας ιδίων κεφαλαίων} = \frac{326.671,27}{25.776.089,64} = 0,012$$

2008

$$\text{Αριθμοδείκτης αποδοτικότητας ιδίων κεφαλαίων} = \frac{213.326,64}{29.948.031,18} = 0,007$$

2009

$$\text{Αριθμοδείκτης αποδοτικότητας ιδίων κεφαλαίων} = \frac{151.224}{30.128.459,42} = 0,005$$

2010

$$\text{Αριθμοδείκτης αποδοτικότητας ιδίων κεφαλαίων} = \frac{0}{29.570.387,52} = 0$$

2011

$$\text{Αριθμοδείκτης αποδοτικότητας ιδίων κεφαλαίων} = \frac{-1.844.432,71}{27.638.005,78} = 0,067$$

	Έτη				
	2007	2008	2009	2010	2011
Καθαρά Κέρδη	326.671,27	213.326,64	151.224,00	0,00	-1.844.432,71
Ίδια Κεφάλαια	25.776.089,64	29.948.031,18	30.128.459,42	29.570.387,52	27.638.005,78
Αποδοτικότητα Ιδίων Κεφαλαίων	0,012	0,007	0,005	0,000	-0,067
Πηγή: Ισολογισμοί Ε. ΤΣΑΝΤΑΛΗ Α.Ε.					

Όπως παρατηρούμε από την μελέτη του παραπάνω αριθμοδείκτη αποδοτικότητας ιδίων κεφαλαίων στον πίνακα 4.4 μπορούμε να δούμε πως, τα ίδια κεφάλαια αυξάνονται τις τρεις πρώτες χρονιές (2009, 2010 και 2011) ενώ παράλληλα τα καθαρά κέρδη μειώνονται με αποτέλεσμα ο δείκτης να κινείται καθοδικά, στην συνέχεια την επόμενη χρονιά (2010) μειώνονται τα ίδια κεφάλαια αλλά δεν υπάρχουν καθαρά κέρδη (ισούται με το 0), την τελευταία μάλιστα χρονιά (2011) τα καθαρά κέρδη είναι αρνητικά έχει ζημιές δηλαδή η εταιρία, με αποτέλεσμα ο δείκτης να έχει αρνητικό πρόσημο.

4.2 ΑΡΙΘΜΟΔΕΙΚΤΕΣ ΚΥΚΛΟΦΟΡΙΑΚΗΣ ΤΑΧΥΤΗΤΑΣ Η ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑΣ

Οι δείκτες κυκλοφοριακής ταχύτητας ή δραστηριότητας αποτυπώνουν το βαθμό στον οποίο μια επιχείρηση χρησιμοποιεί τα διαθέσιμα της για την επίτευξη προσδιορισμένου στόχου πωλήσεων. Με άλλα λόγια, δείχνουν τη διαχειριστική ικανότητά της, σε σχέση με την αποτελεσματική χρησιμοποίηση των πόρων που ελέγχει.

Με τους δείκτες κυκλοφοριακής ταχύτητας ή δραστηριότητας μπορεί να καθοριστεί πόσο γρήγορα ορισμένα στοιχεία του ενεργητικού μετατρέπονται σε μετρητά, γεγονός που τους κάνει να συνδέονται στενά και με τους δείκτες Ρευστότητας. (Πηγή: Αγγελόπουλος Σ. , 2007)

Οι αριθμοδείκτες αυτοί ουσιαστικά δείχνουν τον τρόπο διαχείρισης των περιουσιακών στοιχείων της από πλευράς διοίκησης, τα όποια είναι πιο εύκολα ρευστοποιήσιμα από το πάγιο ενεργητικό και έχουν περιθώρια βελτίωσης.

Έτσι μια επιχείρηση είναι επικερδής όσο πιο υψηλοί είναι οι δείκτες κυκλοφοριακής ταχύτητας ή δραστηριότητας και απαιτείται μικρότερη επένδυση για να επιτευχθούν οι πωλήσεις της. Οι δείκτες της κατηγορίας αυτής προϋποθέτουν την ύπαρξη κάποιας σχετικής ισορροπίας μεταξύ των πωλήσεων και των στοιχείων του ενεργητικού. (Πηγή: Αγγελόπουλος Σ. , 2007)

Οι δείκτες που περιλαμβάνονται στην ενότητα της δραστηριότητας για την περίπτωση της επιχείρησης Ε. ΤΣΑΝΤΑΛΗΣ Α.Ε. είναι:

- Αριθμοδείκτης συνολικής κυκλοφοριακής ταχύτητας.
- Αριθμοδείκτης ταχύτητας κυκλοφορίας πάγιων.
- Αριθμοδείκτης ταχύτητας κυκλοφορίας ιδίων κεφαλαίων.
- Αριθμοδείκτης ταχύτητας εισπράξεις απαιτήσεων.
- Αριθμοδείκτης ταχύτητας κυκλοφορίας αποθεμάτων.

4.2.1 Αριθμοδείκτης Συνολικής Κυκλοφοριακής Ταχύτητας

Ο αριθμοδείκτης αυτός μας δείχνει πόσες φορές το σύνολο των στοιχείων του ενεργητικού ανανεώνεται ή επανακτάται, μέσω των πωλήσεων, μέσα σε μια χρήση. Ουσιαστικά δείχνει το βαθμό χρησιμοποίησης της συνολικής περιουσίας της επιχείρησης σε σχέση με τις πωλήσεις της. Ο αριθμοδείκτης αυτός

υπολογίζεται από το πηλίκο της διαιρέσεως των καθαρών πωλήσεων της χρήσεως προς το σύνολο του ενεργητικού της χρήσεως. (Πηγή: Τζανακάκης Ε. , 2010)

$$\text{Αριθμοδείκτης συνολικής κυκλ. ταχύτητας} = \frac{\text{Καθαρές Πωλήσεις}}{\text{Σύνολο Ενεργητικού}}$$

Ένας υψηλός αριθμοδείκτης ταχύτητας κυκλοφορίας ενεργητικού σημαίνει ότι η επιχείρηση χρησιμοποιεί εντατικά τα περιουσιακά της στοιχεία προκειμένου να πραγματοποιεί τις πώλησης της. Γενικότερα, όσο υψηλότερος είναι ο δείκτης αυτός τόσο πιο αποτελεσματικά έχουν χρησιμοποιηθεί τα περιουσιακά της στοιχεία.

Αντίθετα ένας χαμηλός αριθμοδείκτης ταχύτητας κυκλοφορίας ενεργητικού αποτελεί ένδειξη ότι εντατικής χρησιμοποίησεως των περιουσιακών της στοιχείων όποτε θα πρέπει ή να αυξήσει το βαθμό χρησιμοποίησεως αυτών ή να προβεί σε ρευστοποίηση μέρους των περιουσιακών της στοιχείων.

Η ανοδική πορεία του εν λόγω αριθμοδείκτη διαχρονικά παρέχει ένδειξη μιας πιο εντατικής εκμεταλλεύσεως των στοιχείων του ενεργητικού και τούτο γιατί η άνοδος του συνδέεται είτε με αύξηση των πωλήσεων, είτε με αναλογικά μεγαλύτερη αύξηση των πωλήσεων σε σχέση με την αύξηση του ενεργητικού της επιχειρήσεως.

Αντίθετα μείωση του αριθμοδείκτη διαχρονικά παρέχει ένδειξη μιας ολοένα μικρότερης χρησιμοποίησεως του ενεργητικού σε σχέση με τις πωλήσεις πράγμα που στην ουσία σημαίνει μια κάποια υπερεπένδυση κεφαλαίων στα στοιχεία του ενεργητικού. (Πηγή: Καρβουναράκη Α. , 2007)

Για την εταιρία Ε. ΤΣΑΝΤΑΛΗΣ Α.Ε. ο δείκτης ανά χρονιά είναι:

2007

$$\text{Αριθμοδείκτης συνολικής κυκλ. ταχύτητας} = \frac{40.217.076,53}{73.952.245,62} = 0,544$$

2008

$$\text{Αριθμοδείκτης συνολικής κυκλ. ταχύτητας} = \frac{40.886.094,51}{81.945.697,48} = 0,499$$

2009

$$\text{Αριθμοδείκτης συνολικής κυκλ. ταχύτητας} = \frac{37.778.234,79}{80.730.249,18} = 0,468$$

2010

$$\text{Αριθμοδείκτης συνολικής κυκλ. ταχύτητας} = \frac{35.980.887,26}{82.863.389,83} = 0,434$$

2011

$$\text{Αριθμοδείκτης συνολικής κυκλ. ταχύτητας} = \frac{35.901.076,45}{83.234.749,52} = 0,431$$

	Έτη				
	2007	2008	2009	2010	2011
Καθαρές Πωλήσεις	40.217.076,53	40.886.094,51	37.778.234,79	35.980.887,26	35.901.076,45
Σύνολο Ενεργητικού	73.952.245,62	81.945.697,48	80.730.249,18	82.863.389,83	83.234.749,52
Συνολ. Κυκλ. Ταχύτητα	0,544	0,499	0,468	0,434	0,431
<i>Πηγή: Ισολογισμοί Ε. ΤΣΑΝΤΑΛΗ Α.Ε.</i>					

Όπως παρατηρούμε από την μελέτη του παραπάνω αριθμοδείκτη συνολικής κυκλοφοριακής ταχύτητας στον πίνακα 4.5 μπορούμε να δούμε πως, ο δείκτης της συνολικής κυκλοφοριακής ταχύτητας ολοένα και μειώνεται κάθε χρονιά, μάλιστα ενώ μειώνονται οι πωλήσεις, η εταιρία αυξάνει τα περιουσιακά στοιχεία του ενεργητικού της. Με αποτέλεσμα αυτό να βγάζει το συμπέρασμα πως η εταιρία δεν εκμεταλλεύεται επαρκώς τα περιουσιακά της στοιχεία, μπορεί ενδεχομένως να ρευστοποιήσει κάποια από αυτά και να μπορέσει χρησιμοποιήσει τα κεφάλαια σε άλλη ανάγκη της.

4.2.2 Αριθμοδείκτης Ταχύτητας Κυκλοφορίας Πάγιων

Ο δείκτης ταχύτητας κυκλοφορίας παγίων μετρά την αποτελεσματικότητα με την οποία η επιχείρηση χρησιμοποιεί την επένδυση της σε πάγια στοιχεία, όπως οικόπεδα, μηχανήματα, μεταφορικά μέσα, έπιπλα και οποιοδήποτε άλλο εξοπλισμό. Επίσης, παρέχει ένδειξη για την επάρκεια των πωλήσεων σε σχέση προς την επένδυση σε πάγια στοιχεία.

Ο αριθμοδείκτης ταχύτητας κυκλοφορίας πάγιων υπολογίζεται από το πηλίκο των καθαρών πωλήσεων προς το σύνολο του πάγιου ενεργητικού της επιχείρησης (δεν περιλαμβάνονται οι προσωρινές επενδύσεις και τα άυλα πάγια περιουσιακά στοιχεία) και δείχνει, πόσες φορές το πάγιο ενεργητικό ανανεώνεται ή επανακτάται μέσω των πωλήσεων μέσα σε μια χρήση. Γενικά δείχνει δηλαδή το βαθμό χρησιμοποίησης των πάγιων στοιχείων στη δημιουργία πωλήσεων.

$$\text{Αριθμοδείκτης ταχ. κυκλ. πάγιων} = \frac{\text{Καθαρές Πωλήσεις}}{\text{Καθαρό Πάγιο Ενεργητικό}}$$

Όσο μεγαλύτερος είναι ο αριθμοδείκτης αυτός, τόσο πιο εντατική είναι η χρησιμοποίηση των πάγιων περιουσιακών στοιχείων της επιχειρήσεως σε σχέση με τις πωλήσεις της και όσο μικρότερος το αντίθετο.

Μείωση του εν λόγω αριθμοδείκτη διαχρονικά υποδηλώνει μείωση του βαθμού χρησιμοποίησης των πάγιων, η οποία πιθανώς να δείχνει υπερεπένδυση σε πάγια.

Αντίθετα, αύξηση του αριθμοδείκτη αυτού αποτελεί ένδειξη μιας πιο εντατικής χρησιμοποίησης των πάγιων σε σχέση με τις πωλήσεις χωρίς όμως αυτό να είναι πάντοτε βέβαιο. (Πηγή: Τζανακάκης Ε. , 2010)

Για την εταιρία Ε. ΤΣΑΝΤΑΛΗΣ Α.Ε. ο δείκτης ανά χρονιά είναι:

2007

$$\text{Αριθμοδείκτης ταχύτητας κυκλ. παγίων} = \frac{40.217.076,53}{21.069.441,84} = 1,909$$

2008

$$\text{Αριθμοδείκτης ταχύτητας κυκλ. παγίων} = \frac{40.886.094,51}{24.665.572,60} = 1,658$$

2009

$$\text{Αριθμοδείκτης ταχύτητας κυκλ. παγίων} = \frac{37.778.234,79}{23.738.084,26} = 1,591$$

2010

$$\text{Αριθμοδείκτης ταχύτητας κυκλ. παγίων} = \frac{35.980.887,26}{25.305.046,64} = 1,422$$

2011

$$\text{Αριθμοδείκτης ταχύτητας κυκλ. παγίων} = \frac{35.901.076,45}{24.787.240,11} = 1,448$$

ΠΙΝΑΚΑΣ 4.6 Αριθμοδείκτης Ταχύτητας Κυκλοφορίας Πάγιων					
	Έτη				
	2007	2008	2009	2010	2011
Καθαρές Πωλήσεις	40.217.076,53	40.886.094,51	37.778.234,79	35.980.887,26	35.901.076,45
Καθαρό Πάγιο Ενεργητικό	21.069.441,84	24.665.572,60	23.738.084,26	25.305.046,64	24.787.240,11
Ταχ. Κυκλοφ. Πάγιων	1,909	1,658	1,591	1,422	1,448
<i>Πηγή: Ισολογισμοί Ε. ΤΣΑΝΤΑΛΗ Α.Ε.</i>					

Όπως παρατηρούμε από την μελέτη του παραπάνω αριθμοδείκτη ταχύτητας κυκλοφορίας πάγιων στον πίνακα 4.6 μπορούμε να δούμε πως, την πρώτη χρονιά που μελετάμε την εταιρία, ο δείκτης είναι σε καλό επίπεδο η εταιρία δείχνει να χρησιμοποιεί τα πάγια περιουσιακά της στοιχεία και οι πωλήσεις της είναι αρκετά καλές. Την επόμενη χρονιά (2009), η εταιρία επενδύει σε πάγια περιουσιακά στοιχεία με αποτέλεσμα ο δείκτης να πέφτει σε σύγκριση με την πρώτη χρονιά (2007), στην συνέχεια η κυκλοφοριακή ταχύτητα των παγίων περιουσιακών στοιχείων της επιχείρησης μειώνεται σταδιακά κάθε χρονιά, πράγμα το οποίο δεν είναι απόλυτο ότι σημαίνει υπερεπένδυση σε πάγια περιουσιακά στοιχεία σε αυτήν την περίπτωση, γιατί η εταιρία τις τελευταίες τρεις χρονιές (2009, 2010 και 2011) έχει αρκετά μεγάλη πτώση στις πωλήσεις της.

4.2.3 Αριθμοδείκτης Ταχύτητας Κυκλοφορίας Ιδίων Κεφαλαίων

Ο αριθμοδείκτης ταχύτητας κυκλοφορίας ιδίων κεφαλαίων δείχνει πόσες φορές το ίδιο κεφάλαιο ανανεώνεται ή επανακτάται μέσω των πωλήσεων της χρήσεως προς το σύνολο των ιδίων κεφαλαίων.

Ουσιαστικά δείχνει το βαθμό χρησιμοποίησης των ιδίων κεφαλαίων της επιχείρησης, σε σχέση με τις πωλήσεις. Πιο απλά, δείχνει τις πωλήσεις που πραγματοποίησε η επιχείρηση από κάθε μονάδα ιδίου κεφαλαίου. Επιπρόσθετα, ο δείκτης ταχύτητας κυκλοφορίας ιδίων κεφαλαίων μετρά την αποτελεσματικότητα με την οποία η διοίκηση χρησιμοποιεί τα κεφάλαια που της

εμπιστεύθηκαν οι ιδιοκτήτες της επιχείρησης. Επίσης, παρέχει ένδειξη για την επάρκεια των πωλήσεων σε σχέση με τα ίδια κεφάλαια. Ο αριθμοδείκτης αυτός υπολογίζεται από το πηλίκο της διαιρέσεως των καθαρών πωλήσεων της χρήσεως με το σύνολο των ιδίων κεφαλαίων.

$$\text{Αριθμοδείκτης ταχ. κυκλ. ιδίων κεφαλαίων} = \frac{\text{Καθαρές Πωλήσεις}}{\text{Σύνολο ιδίων κεφαλαίων}}$$

Όσο μεγαλύτερος είναι ο αριθμοδείκτης τόσο καλύτερη είναι η θέση της επιχειρήσεως διότι πραγματοποιεί μεγάλες πωλήσεις, σχετικά με μικρό ύψος ιδίων κεφαλαίων, γεγονός το οποίο ενδέχεται να οδηγήσει σε αυξημένα κέρδη.

Από πλευράς ασφαλείας όμως, όσο μεγαλύτερος είναι ο αριθμοδείκτης ταχύτητας κυκλοφορίας ιδίων κεφαλαίων, τόσο λιγότερο ευνοϊκή είναι η θέση της επιχειρήσεως, γιατί λειτουργεί βασιζόμενη κυρίως στα ξένα κεφάλαια.

Ένας χαμηλός αριθμοδείκτης ταχύτητας κυκλοφορίας ιδίων κεφαλαίων είναι ενδεχόμενο να παρέχει ένδειξη υπάρξεως υπερεπενδύσεως σε πάγια, σε σχέση με τις πωλήσεις. Πάντως, ο αριθμοδείκτης αυτός έχει περιορισμένη αξία ως προς την αξιοπιστία και σπουδαιότητα των πληροφοριών που δίνει, γιατί είναι ένας σύνθετος δείκτης. (Πηγή: Τζανακάκης Ε. , 2010)

Για την εταιρία Ε. ΤΣΑΝΤΑΛΗΣ Α.Ε. ο δείκτης ανά χρονιά είναι:

2007

$$\text{Αριθμοδείκτης ταχύτητας κυκλ. ιδίων κεφαλαίων} = \frac{40.217.076,53}{25.776.089,64} = 1,560$$

2008

$$\text{Αριθμοδείκτης ταχύτητας κυκλ. ιδίων κεφαλαίων} = \frac{40.886.094,51}{29.946.031,18} = 1,365$$

2009

$$\text{Αριθμοδείκτης ταχύτητας κυκλ. ιδίων κεφαλαίων} = \frac{37.778.234,79}{30.128.459,42} = 1,254$$

2010

$$\text{Αριθμοδείκτης ταχύτητας κυκλ. ιδίων κεφαλαίων} = \frac{35.980.887,26}{29.570.387,52} = 1,217$$

2011

$$\text{Αριθμοδείκτης ταχύτητας κυκλ. ιδίων κεφαλαίων} = \frac{35.901.076,45}{27.638.005,78} = 1,299$$

ΠΙΝΑΚΑΣ 4.7 Αριθμοδείκτης Ταχύτητας Κυκλοφορίας Ιδίων Κεφαλαίων					
	Έτη				
	2007	2008	2009	2010	2011
Καθαρές Πωλήσεις	40.217.076,53	40.886.094,51	37.778.234,79	35.980.887,26	35.901.076,45
Σύνολο Ιδίων Κεφαλαίων	25.776.089,64	29.946.031,18	30.128.459,42	29.570.387,52	27.638.005,78
Ταχ. Κυκλοφ. Ιδίων Κεφαλαίων	1,560	1,365	1,254	1,217	1,299
Πηγή: Ισολογισμοί Ε. ΤΣΑΝΤΑΛΗ Α.Ε.					

Όπως παρατηρούμε από την μελέτη του παραπάνω αριθμοδείκτη ταχύτητας κυκλοφορίας ιδίων κεφαλαίων στον πίνακα 4.7 μπορούμε να καταλάβουμε πως, ενώ μειώνονται οι καθαρές πωλήσεις της εταιρίας τις τελευταίες τρεις χρονιές (2009, 2010 και 2011) σε μεγάλο βαθμό σε συγκρίσει με την πρώτη χρονιά (2007) και το σύνολο των ιδίων κεφαλαίων αυξάνεται τις χρονιές 2008 και 2009 και τις επόμενες δύο (2010 και 2011) σταδιακά μειώνεται, η εταιρία έτσι διατηρεί τον δείκτη σε ικανοποιητικά επίπεδα και δείχνει πως βασίζεται στα δικά της κεφάλαια.

4.2.4 Αριθμοδείκτης Ταχύτητας Είσπραξης Απαιτήσεων.

Ο αριθμοδείκτης ταχύτητας είσπραξης απαιτήσεων αποτελεί ένα κριτήριο για την αποτελεσματική διαχείριση των απαιτήσεων της επιχείρησης, καθώς και για το βαθμό ρευστότητας της. Αν η επιχείρηση διατηρεί υπερεπαρκείς απαιτήσεις, σε σχέση με το ύψος των πωλήσεων, αυτό σημαίνει ότι κεφάλαια που θα μπορούσαν να χρησιμοποιηθούν κάπου αλλού δεσμεύονται σε απαιτήσεις.

Επίσης σημαίνει υψηλότερο κόστος διαχείρισης, ενδεχομένως καθυστέρηση στην είσπραξη τους, καθώς και μεγαλύτερο κίνδυνο απώλειας κάποιων απαιτήσεων λόγω αφερεγγυότητας. Αντίθετα, αν οι απαιτήσεις είναι πολύ χαμηλές ή ανεπαρκείς, η επιχείρηση ενδέχεται να χάνει πωλήσεις, λόγω μη χορήγησης ικανοποιητικών πιστώσεων στους πελάτες της. Είναι λοιπόν φανερό ότι μια ενδιάμεση κατάσταση, όπου οι απαιτήσεις διατηρούνται σε ένα ορθολογικό επίπεδο, είναι επιθυμητή, αφού διασφαλίζει ταυτόχρονα και τη ρευστότητα και την αποδοτικότητα της επιχείρησης.

Ο δείκτης αυτός δείχνει πόσες φορές, κατά μέσο όρο, ανανεώνονται ή αλλιώς εισπράττονται κατά τη διάρκεια της χρήσης οι απαιτήσεις της επιχείρησης και υπολογίζεται από το πηλίκo της διαιρέσεως των καθαρών πωλήσεων με της απαιτήσεις. (Πηγή: Τζανακάκης Ε. , 2010)

$$\text{Αριθμοδείκτης ταχ. είσπραξης απαιτήσεων} = \frac{\text{Καθάρεις Πωλήσεις}}{\text{Απαιτήσεις}}$$

Για την εταιρία Ε. ΤΣΑΝΤΑΛΗΣ Α.Ε. ο δείκτης ανά χρονιά είναι:

2007

$$\text{Αριθμοδείκτης ταχ. είσπραξης απαιτήσεων} = \frac{40.217.076,53}{31.205.079,73} = 1,301$$

2008

$$\text{Αριθμοδείκτης ταχ. είσπραξης απαιτήσεων} = \frac{40.886.094,51}{31.416.207,39} = 1,289$$

2009

$$\text{Αριθμοδείκτης ταχ. είσπραξης απαιτήσεων} = \frac{37.778.234,79}{34.196.276,96} = 1,105$$

2010

$$\text{Αριθμοδείκτης ταχ. είσπραξης απαιτήσεων} = \frac{35.980.887,26}{35.336.989,17} = 1,018$$

2011

$$\text{Αριθμοδείκτης ταχ. είσπραξης απαιτήσεων} = \frac{35.901.076,45}{36.820.422,23} = 0,975$$

ΠΙΝΑΚΑΣ 4.8 Αριθμοδείκτης Ταχύτητας Είσπραξης Απαιτήσεων					
	Έτη				
	2007	2008	2009	2010	2011
Καθάρεις Πωλήσεις	40.217.076,53	40.886.094,51	37.778.234,79	35.980.887,26	35.901.076,45
Απαιτήσεις	31.205.079,73	31.416.207,39	34.196.276,96	35.336.989,17	36.820.422,23
Ταχ. Είσπραξης Απαιτήσεων	1,289	1,301	1,105	1,018	0,975
Πηγή: Ισολογισμοί Ε. ΤΣΑΝΤΑΛΗ Α.Ε.					

Όπως παρατηρούμε από την μελέτη του παραπάνω αριθμοδείκτη ταχύτητας είσπραξης απαιτήσεων στον πίνακα 4.8 μπορούμε να καταλάβουμε πως, η εταιρία την δύο πρώτες χρονιές (2007 και 2008) έχει σταθερές, με μια μικρή αύξηση, τις απαιτήσεις και τις πωλήσεις γι' αυτό και ο δείκτης είναι σε

σταθερό επιθυμητό επίπεδο. Τις επόμενες χρονιές οι πωλήσεις της εταιρίας μειώνονται σημαντικά ενώ παρατηρείται αρκετά μεγάλη αύξηση και στις απαιτήσεις, μάλιστα την τελευταία χρονιά (2011) οι απαιτήσεις είναι περισσότερες από τις πωλήσεις πράγμα που σημαίνει για την εταιρία πως κάποια κεφάλαια σημαντικά είναι σε απαιτήσεις και δεν μπορούν να χρησιμοποιηθούν αλλού.

4.2.5 Αριθμοδείκτης Ταχύτητας Κυκλοφορίας Αποθεμάτων

Ο δείκτης κυκλοφοριακής ταχύτητας αποθεμάτων δείχνει το ρυθμό κατά τον οποίο τα αποθέματα μετατρέπονται σε εισπρακτέους λογαριασμούς μέσω των πωλήσεων. Ο δείκτης αυτός μετρά το μέσο ρυθμό ταχύτητας με τον οποίο πωλούνται τα αποθέματα προϊόντων και ουσιαστικά αποτελεί ένδειξη της αποτελεσματικότητας του προγράμματος ελέγχου και διαχείρισης των αποθεμάτων. Όσο μεγαλύτερες είναι οι τιμές του δείκτη κυκλοφοριακής ταχύτητας αποθεμάτων, τόσο καλύτερα η επιχείρηση διαχειρίζεται τα αποθέματα της. Αυτό όμως δεν είναι απόλυτο, αφού ιδιαίτερα μια γεωργική εκμετάλλευση μπορεί να διατηρεί μικρή ποσότητα αποθεμάτων. Ο δείκτης κυκλοφοριακής ταχύτητας αποθεμάτων υπολογίζεται από το πηλίκο της διαιρέσεως των καθαρών πωλήσεων με τα αποθέματα.

$$\text{Αριθμοδείκτης ταχ. κυκλοφορίας αποθεμάτων} = \frac{\text{Καθαρές Πωλήσεις}}{\text{Αποθέματα}}$$

Ο δείκτης κυκλοφοριακής ταχύτητας αποθεμάτων είναι προτιμότερο να παίρνει υψηλές τιμές (μεγαλύτερες της μονάδας), οι οποίες αποτελούν, συνήθως, ένδειξη επιτυχούς διαχείρισης των αποθεμάτων και συνεπάγονται μείωση του ανά μονάδα κόστους λειτουργίας και, ως εκ τούτου, βελτίωση του καθαρού κέρδους της επιχείρησης.

Αντίθετα, χαμηλή τιμή του δείκτη κυκλοφοριακής ταχύτητας αποθεμάτων δείχνει ότι η επιχείρηση έχει στη διάθεση της επιπλέον ποσότητες αποθεμάτων, από τις άμεσα απαραίτητες. Το υψηλό επίπεδο αποθεμάτων συνοδεύεται από περισσότερα έξοδα διατήρησης τους και πιθανόν από απώλειες της αξίας τους, λόγω αλλοιώσεων ή μεταβολών της ζήτησης ή των τιμών διάθεσης των τελικών προϊόντων. Χαμηλή τιμή του δείκτη είναι, επίσης, δυνατόν να υποδηλώνει α) υπερβολική δέσμευση κεφαλαίων σε σχέση με τις πωλήσεις που

πραγματοποιούνται, β) διατήρηση έτοιμων προϊόντων στη μονάδα προσδοκώντας υψηλότερες τιμές πώλησης, γ) διατήρηση κάποιων «στοιχείων» των αποθεμάτων σε μεγαλύτερες ποσότητες από τις απολύτως απαραίτητες, κ.ά.
(Πηγή: Αγγελόπουλος Σ. , 2007)

Για την εταιρία Ε. ΤΣΑΝΤΑΛΗΣ Α.Ε. ο δείκτης ανά χρονιά είναι:

2007

$$\text{Αριθμοδείκτης ταχ. κυκλοφορίας αποθεμάτων} = \frac{40.217.076,53}{18.931.946,74} = 2,124$$

2008

$$\text{Αριθμοδείκτης ταχ. κυκλοφορίας αποθεμάτων} = \frac{40.886.094,51}{23.231.712,11} = 1,760$$

2009

$$\text{Αριθμοδείκτης ταχ. κυκλοφορίας αποθεμάτων} = \frac{37.778.234,79}{21.128.305,63} = 1,788$$

2010

$$\text{Αριθμοδείκτης ταχ. κυκλοφορίας αποθεμάτων} = \frac{35.980.887,26}{20.046.347,61} = 1,795$$

2011

$$\text{Αριθμοδείκτης ταχ. κυκλοφορίας αποθεμάτων} = \frac{35.901.076,45}{18.162.773,59} = 1,977$$

ΠΙΝΑΚΑΣ 4.9 Αριθμοδείκτης Ταχύτητας Κυκλοφορίας Αποθεμάτων					
	Έτη				
	2007	2008	2009	2010	2011
Καθαρές Πωλήσεις	40.217.076,53	40.886.094,51	37.778.234,79	35.980.887,26	35.901.076,45
Αποθέματα	18.931.946,74	23.231.712,11	21.128.305,63	20.046.347,61	18.162.773,59
Ταχ. Κυκλοφορία Αποθεμάτων	2,124	1,760	1,788	1,795	1,977
Πηγή: Ισολογισμοί Ε. ΤΣΑΝΤΑΛΗ Α.Ε.					

Όπως παρατηρούμε από την μελέτη του παραπάνω αριθμοδείκτη ταχύτητας κυκλοφορίας αποθεμάτων στον πίνακα 4.9 μπορούμε να καταλάβουμε πως, την πρώτη χρονιά (2008) τα αποθέματα αυξάνονται ενώ οι πωλήσεις παραμένουν σε ίδια επίπεδα με μια μικρή αύξηση με αποτέλεσμα ο δείκτης να μειωθεί αρκετά πράγμα που σημαίνει πως η εταιρία επένδυσε σε

πρώτες ύλες και υλικά χωρίς να μπορέσει να τα ρευστοποιήσει. Τις επόμενες χρονιές (2009, 2010 και 2011) η εταιρία μειώνει την αγορά πρώτων υλών και υλικών συνεχώς, μειώνονται σημαντικά και οι πωλήσεις της, αλλά και πάλι με αυτήν την στρατηγική της εταιρίας ο δείκτης συνεχώς αυξάνεται και πράγμα το οποίο είναι ενθαρρυντικό γιατί σημαίνει πως ρευστοποιούνται τα αποθέματα τις εταιρίας.

4.3 ΑΡΙΘΜΟΔΕΙΚΤΕΣ ΡΕΥΣΤΟΤΗΤΑΣ

Οι δείκτες ρευστότητας ερμηνεύουν την ικανότητα μιας επιχείρησης να αντιμετωπίσει τις βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις της χωρίς να παρεμποδιστεί η παραγωγική διαδικασία. Η ρευστότητα συνδέεται, επίσης, και με το κεφάλαιο κίνησης, που είναι και αυτό μία πηγή κάλυψης των υποχρεώσεων που έχει η παραγωγική μονάδα.

Μέσω των δεικτών ρευστότητας παρέχεται η εικόνα της τρέχουσας οικονομικής κατάστασης μιας επιχείρησης, η οποία μπορεί να ενδιαφέρει τη διοίκηση, τους μετόχους της και τους πιστωτές της.

Γενικά, η χρηματοοικονομική θέση της θεωρείται ισχυρή όταν έχει την ικανότητα να ικανοποιεί, χωρίς δυσκολίες, τους βραχυπρόθεσμους πιστωτές της και να καταβάλλει τους τρέχοντες τόκους και τα μερίσματα, όταν διατηρεί συνθήκες χρηματοοικονομικής διαχείρισης, οι οποίες εξασφαλίζουν την ευνοϊκή πιστοληπτική της ικανότητα, και τέλος όταν διαθέτει επαρκές κεφάλαιο κίνησης για την αποτελεσματική διεξαγωγή των συνήθων εργασιών της, κ.ά. (Πηγή: Αγγελόπουλος Σ., 2007)

Οι δείκτες που περιλαμβάνονται στην ενότητα της ρευστότητας για την περίπτωση της επιχείρησης Ε. ΤΣΑΝΤΑΛΗΣ Α.Ε. είναι:

- Αριθμοδείκτης γενικής ρευστότητας.
- Αριθμοδείκτης άμεσης ρευστότητας.
- Αριθμοδείκτης ταμειακής ρευστότητας.
- Αριθμοδείκτης διάρθρωσης χρέους.

4.3.1 Αριθμοδείκτης Γενικής Ρευστότητας

Ο δείκτης γενικής ρευστότητας είναι ο δείκτης που χρησιμοποιείται περισσότερο στην πράξη, για να προσδιορίσει την οικονομική κατάσταση σε βραχυχρόνιους όρους. Δείχνει το βαθμό στον οποίο οι βραχυχρόνιες υποχρεώσεις καλύπτονται από τα περιουσιακά στοιχεία του κυκλοφοριακού ενεργητικού, δηλαδή τα τρεχούμενα διαθέσιμα της οικονομικής μονάδας. Ο δείκτης γενικής ρευστότητας υπολογίζεται από το πηλίκο της διαιρέσεως του συνόλου κυκλοφορούντος ενεργητικού μιας επιχειρήσεως με το σύνολο των βραχυχρόνιων υποχρεώσεων της.

$$\text{Αριθμοδείκτης γενικής ρευστότητας} = \frac{\text{Κυκλοφοριακό Ενεργητικό}}{\text{Βραχυπρ. Υποχρεώσεις}}$$

Σημειώνεται ότι το κυκλοφοριακό ενεργητικό αποτελείται από εκείνα τα περιουσιακά στοιχεία τα οποία η οικονομική μονάδα προβλέπει ότι θα ρευστοποιήσει σε σύντομο χρονικό διάστημα, συνήθως μέσα σε ένα έτος. Από την άλλη πλευρά, οι βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις αποτελούν υποχρεώσεις τις οποίες η οικονομική μονάδα πρέπει να εξοφλήσει σε σύντομο σχετικά χρονικό διάστημα, που συνήθως αντιστοιχεί πάλι σε ένα έτος.

Οι τιμές που παίρνει ο δείκτης αυτός είναι προτιμότερο να είναι μεγαλύτερες από τη μονάδα, διαφορετικά δείχνει προβλήματα ρευστότητας. Αναλυτικότερα, αν ο δείκτης πάρει τιμή μεγαλύτερη από τη μονάδα είναι ένδειξη ύπαρξης ρευστότητας, δηλαδή η οικονομική μονάδα έχει την ικανότητα να καλύψει τις βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις της, χωρίς να δημιουργηθούν σοβαρά προβλήματα στην παραγωγική διαδικασία.

Αν η τιμή του δείκτη είναι μικρότερη από τη μονάδα, η επιχείρηση δε διαθέτει ικανότητα ρευστότητας, με αποτέλεσμα να παρουσιάζει μικρό περιθώριο ασφάλειας και καθόλου ισχυρή χρηματοοικονομική θέση. Τέλος, όταν η τιμή του δείκτη ισούται με την μονάδα, η επιχείρηση βρίσκεται σε κατάσταση αδιαφορίας όσον αφορά την ικανότητα ρευστότητας, μιας και το κυκλοφοριακό ενεργητικό της καλύπτει ακριβώς τις βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις της. (Πηγή: Αγγελόπουλος Σ. , 2007)

Για την εταιρία Ε. ΤΣΑΝΤΑΛΗΣ Α.Ε. ο δείκτης ανά χρονιά είναι:

2007

$$\text{Αριθμοδείκτης γενικής ρευστότητας} = \frac{51.017.671,59}{40.132.177,64} = 1,271$$

2008

$$\text{Αριθμοδείκτης γενικής ρευστότητας} = \frac{55.513.420,11}{44.853.470,18} = 1,238$$

2009

$$\text{Αριθμοδείκτης γενικής ρευστότητας} = \frac{55.876.708,99}{45.325.792,62} = 1,233$$

2010

$$\text{Αριθμοδείκτης γενικής ρευστότητας} = \frac{55.811.956,47}{44.504.478,45} = 1,254$$

2011

$$\text{Αριθμοδείκτης γενικής ρευστότητας} = \frac{55.310.003,10}{51.821.099,76} = 1,067$$

	Έτη				
	2007	2008	2009	2010	2011
Κυκλοφορούν Ενεργητικό	51.017.671,59	55.513.420,11	55.876.708,99	55.811.956,47	55.310.003,10
Βραχυχρόνιες Υποχρεώσεις	40.132.177,64	44.853.470,18	45.325.792,62	44.504.478,45	51.821.099,76
Γενική Ρευστότητα	1,271	1,238	1,233	1,254	1,067

Πηγή: Ισολογισμοί Ε. ΤΣΑΝΤΑΛΗ Α.Ε.

Όπως παρατηρούμε από την μελέτη του παραπάνω αριθμοδείκτη γενικής ρευστότητας στον πίνακα 4.10 μπορούμε να δούμε πως, ο αριθμοδείκτης είναι σε σταθερά επίπεδα πάνω από την μονάδα τις τέσσερις πρώτες χρονιές (2007, 2008, 2009 και 2010), πράγμα που σημαίνει πως η εταιρία δεν έχει πρόβλημα ρευστότητας, την τελευταία χρονιά (2011) ο αριθμοδείκτης κοντεύει, σχεδόν ισούται με την μονάδα πράγμα που σημαίνει πως η εταιρία δεν ενδιαφέρεται για ρευστότητα καθώς το κυκλοφορούν ενεργητικό της καλύπτει σχεδόν ολόκληρο της υποχρεώσεις της.

4.3.2 Αριθμοδείκτης Άμεσης Ρευστότητας

Ο αριθμοδείκτης άμεσης ρευστότητας επινοήθηκε για να περιλάβει όλα εκείνα τα στοιχεία τα όποια μετατρέπονται εύκολα και γρήγορα σε ρευστά και αγνοεί όλα εκείνα τα στοιχεία κυκλοφορούντος ενεργητικού τα όποια δεν μετατρέπονται εύκολα σε μετρητά.

Ο αριθμοδείκτης αυτός είναι το πηλίκο της διαιρέσεως του συνόλου των ταχέως ρευστοποιήσιμων περιουσιακών στοιχείων μιας επιχειρήσεως (μετρητά στο ταμείο, τραπεζικές καταθέσεις, χρεόγραφα, απαιτήσεις), με το σύνολο των βραχυπρόθεσμων υποχρεώσεων της. (Πηγή: Τζανακάκης Ε. , 2010)

$$\text{Αριθμοδείκτης άμεσης ρευστότητας} = \frac{\text{Απαιτήσεις} + \text{Διαθέσιμα}}{\text{Βραχυπρ. Υποχρεώσεις}}$$

Ο αριθμοδείκτης αυτός εμφανίζει την ικανότητα της επιχειρήσεως να ανταποκρίνεται αμέσως στις βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις της με τα μετρητά του ταμείου της και τους λογαριασμούς όψεως των τραπεζών.

Ένας αριθμοδείκτης άμεσης ρευστότητας γύρω στη μονάδα θεωρείται ικανοποιητικός μόνον αν στις απαιτήσεις της επιχειρήσεως δεν περιλαμβάνονται επισφαλείς ή ανεπίδεκτες εισπράξεως απαιτήσεις και αν η περίοδος εισπράξεως των απαιτήσεων της επιχειρήσεως και εξοφλήσεως των υποχρεώσεων της είναι περίπου ίσες.

Θα πρέπει όμως να λεχθεί ότι πολύ μεγάλος βαθμός ρευστότητας, δεν σημαίνει πάντοτε σωστή οικονομική διαχείριση ιδίως όταν η επιχείρηση είναι σε θέση να ανταπεξέρχεται στις υποχρεώσεις της με μικρότερο βαθμό ρευστότητας.

Επομένως, το άριστο ύψος του αριθμοδείκτη αυτού πρέπει να κυμαίνεται σε ένα σημείο, το όποιο θα επιτρέπει στην επιχείρηση να ανταποκρίνεται στα βραχύχρονα χρέη της με σχετική άνεση χωρίς όμως ένα σημαντικό μέρος των διαθέσιμων της να λιμνάζει στο ταμείο της και τις τράπεζες.

Αντίθετα, ένας αριθμοδείκτης μικρότερος της μονάδας δείχνει ότι τα αμέσως ρευστοποιήσιμα στοιχεία της επιχειρήσεως είναι ανεπαρκή για να καλύψουν τις τρέχουσες υποχρεώσεις της, με αποτέλεσμα η επιχείρηση να εξαρτάται από τις μελλοντικές πώλησης της. (Πηγή: Δημάκης Κ. , Κωστάκης Α. , 2007)

Για την εταιρία Ε. ΤΣΑΝΤΑΛΗΣ Α.Ε. ο δείκτης ανά χρονιά είναι:

2007

$$\text{Αριθμοδείκτης άμεσης ρευστότητας} = \frac{31.205.079,73 + 880.645,12}{40.132.177,64} = 0,719$$

2008

$$\text{Αριθμοδείκτης άμεσης ρευστότητας} = \frac{31.416.207,39 + 865.506,61}{44.853.470,18} = 0,719$$

2009

$$\text{Αριθμοδείκτης άμεσης ρευστότητας} = \frac{34.196.276,96 + 552.125,39}{45.325.792,62} = 0,766$$

2010

$$\text{Αριθμοδείκτης άμεσης ρευστότητας} = \frac{35.336.989,17 + 428.619,69}{44.504.478,45} = 0,803$$

2011

$$\text{Αριθμοδείκτης άμεσης ρευστότητας} = \frac{36.820.422,23 + 326.807,28}{51.821.099,76} = 0,803$$

ΠΙΝΑΚΑΣ 4.11 Αριθμοδείκτης Άμεσης Ρευστότητας					
	Έτη				
	2007	2008	2009	2010	2011
Απαιτήσεις + Διαθέσιμα	32.085.724,12	32.281.714,00	34.748.402,35	35.748.402,35	37.147.229,51
Βραχυπρόθεσμες Υποχρεώσεις	40.132.177,64	44.853.470,18	45.325.792,62	44.504.478,45	51.821.099,76
Άμεση Ρευστότητα	0,800	0,720	0,767	0,803	0,717
<i>Πηγή: Ισολογισμοί Ε. ΤΣΑΝΤΑΛΗ Α.Ε.</i>					

Όπως παρατηρούμε από την μελέτη του παραπάνω αριθμοδείκτη άμεσης ρευστότητας στον πίνακα 4.11 μπορούμε να δούμε πως, ο αριθμοδείκτης είναι κάθε χρονιά μικρότερος της μονάδας με αυτό να σημαίνει πως η εταιρία δεν είναι σε θέση να καλύψει άμεσα τις βραχυχρόνιες υποχρεώσεις της από την ρευστοποίηση των απαιτήσεων και των διαθέσιμων στοιχείων της, πράγμα που σημαίνει πως η εταιρία βασίζεται σε μελλοντικές πωλήσεις της.

4.3.3 Αριθμοδείκτης Ταμειακής Ρευστότητας

Ο αριθμοδείκτης ταμειακής ρευστότητας εκφράζει την ικανότητα μιας επιχείρησης για την εξόφληση βραχυπρόθεσμων υποχρεώσεων της βάσει των μετρητών που διαθέτει. Δείχνει, δηλαδή, πόσες φορές τα διαθέσιμα περιουσιακά στοιχεία μιας επιχείρησης καλύπτουν τις βραχυχρόνιες και ληξιπρόθεσμες υποχρεώσεις της επιχείρησης.

Ο αριθμοδείκτης ταμειακής ρευστότητας υπολογίζεται από το πηλίκο της διαιρέσεως του συνόλου του διαθέσιμου ενεργητικού μιας επιχειρήσεως με το σύνολο των βραχυπρόθεσμων υποχρεώσεων της. (Πηγή: Τζανακάκης Ε. , 2010)

$$\text{Αριθμοδείκτης ταμειακής ρευστότητας} = \frac{\text{Διαθέσιμα}}{\text{Βραχυπρ.Υποχρεώσεις}}$$

Η τιμή του δείκτη είναι συνήθως μικρότερη της μονάδας, ακόμα και οι τράπεζες δεν εμφανίζουν ταμειακή ρευστότητα μεγαλύτερη της μονάδας.

Για την εταιρία Ε. ΤΣΑΝΤΑΛΗΣ Α.Ε. ο δείκτης ανά χρονιά είναι:

2007

$$\text{Αριθμοδείκτης ταμειακής ρευστότητας} = \frac{880.645,12}{40.132.177,64} = 0,022$$

2008

$$\text{Αριθμοδείκτης ταμειακής ρευστότητας} = \frac{865.506,61}{44.853.470,18} = 0,019$$

2009

$$\text{Αριθμοδείκτης ταμειακής ρευστότητας} = \frac{552.125,39}{45.325.792,62} = 0,012$$

2010

$$\text{Αριθμοδείκτης ταμειακής ρευστότητας} = \frac{428.619,69}{44.504.478,45} = 0,010$$

2011

$$\text{Αριθμοδείκτης ταμειακής ρευστότητας} = \frac{326.807,28}{51.821.099,76} = 0,006$$

ΠΙΝΑΚΑΣ 4.12 Αριθμοδείκτης Ταμειακής Ρευστότητας					
	Έτη				
	2007	2008	2009	2010	2011
Διαθέσιμα	880.645,12	865.506,61	552.125,39	428.619,69	326.807,28
Βραχυπρόθεσμες Υποχρεώσεις	40.132.177,64	44.853.470,18	45.325.792,62	44.504.478,45	51.821.099,76
Ταμειακή Ρευστότητα	0,022	0,019	0,012	0,010	0,006
Πηγή: Ισολογισμοί Ε. ΤΣΑΝΤΑΛΗ Α.Ε.					

Όπως παρατηρούμε από την μελέτη του παραπάνω αριθμοδείκτη ταμειακής ρευστότητας στον πίνακα 4.12 μπορούμε να δούμε πως, ο αριθμοδείκτης είναι όλες τις χρονιές χαμηλότερος από την μονάδα, με καθοδικές μάλιστα τάσεις από χρονιά σε χρονιά, πράγμα που σημαίνει πώς η εταιρία δεν είναι σε θέση να καλύψει τις βραχυχρόνιες υποχρεώσεις της με τα μετρητά που διαθέτει στο ταμείο της και στις καταθέσεις όψεως.

4.3.4 Αριθμοδείκτης Διάρθρωσης Χρέους

Ο αριθμοδείκτης διάρθρωσης χρέους προσδιορίζει το ποσοστό των βραχυπρόθεσμων υποχρεώσεων σε σχέση με τις συνολικές υποχρεώσεις μιας επιχείρησης. Όσο λιγότερες είναι οι βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις της, τόσο μεγαλύτερη είναι η ικανότητα ρευστότητας που διαθέτει.

Ο αριθμοδείκτης διάρθρωσης χρέους υπολογίζεται από το πηλίκο της διαιρέσεως των βραχυχρόνιων υποχρεώσεων με το σύνολο των υποχρεώσεων της επιχείρησης.

$$\text{Αριθμοδείκτης διάρθρωσης χρέους} = \frac{\text{Βραχυπρ. Υποχρεώσεις}}{\text{Σύνολο Υποχρεώσεων}}$$

Οι τιμές που λαμβάνει ο δείκτης είναι προτιμότερο να είναι μικρότερες της μονάδας. Γενικά, όσο μικρότερη είναι η τιμή του δείκτη, τόσο μεγαλύτερη είναι η ρευστότητα που χαρακτηρίζει την επιχείρηση. (Πηγή: Αγγελόπουλος Σ. , 2007)

Για την εταιρία Ε. ΤΣΑΝΤΑΛΗΣ Α.Ε. ο δείκτης ανά χρονιά είναι:

2007

$$\text{Αριθμοδείκτης διάρθρωσης χρέους} = \frac{40.132.177,64}{47.553.177,64} = 0,884$$

2008

$$\text{Αριθμοδείκτης διάρθρωσης χρέους} = \frac{44.853.470,18}{50.470.470,18} = 0,889$$

2009

$$\text{Αριθμοδείκτης διάρθρωσης χρέους} = \frac{45.325.792,62}{49.361.532,62} = 0,918$$

2010

$$\text{Αριθμοδείκτης διάρθρωσης χρέους} = \frac{44.504.478,45}{52.027.998,17} = 0,855$$

2011

$$\text{Αριθμοδείκτης διάρθρωσης χρέους} = \frac{51.821.099,76}{54.856.935,06} = 0,945$$

ΠΙΝΑΚΑΣ 4.13 Αριθμοδείκτης Διάρθρωσης Χρέους					
	Έτη				
	2007	2008	2009	2010	2011
Βραχυπρόθεσμες Υποχρεώσεις	40.132.177,64	44.853.470,18	45.325.792,62	44.504.473,45	51.821.099,76
Σύνολο Υποχρεώσεων	47.553.177,64	50.470.470,18	49.361.532,62	52.027.998,17	54.856.935,06
Ταμειακή Ρευστότητα	0,844	0,889	0,918	0,855	0,945
<i>Πηγή: Ισολογισμοί Ε. ΤΣΑΝΤΑΛΗ Α.Ε.</i>					

Όπως παρατηρούμε από την μελέτη του παραπάνω αριθμοδείκτη διάρθρωσης χρέους στον πίνακα 4.13 μπορούμε να δούμε πως, ο αριθμοδείκτης είναι όλες τις χρονιές χαμηλότερος της μονάδας, αλλά σε υψηλά επίπεδα κάθε χρονιά κοντά της μονάδος, οπότε η επιχείρηση δεν έχει μεγάλη ρευστότητα να μπορεί να χαρακτηρίζεται.

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ

Μελετώντας την οικονομική κατάσταση της εταιρίας ΤΣΑΝΤΑΛΗΣ Ε. Α.Ε. μέσα από την χρήση των αριθμοδεικτών μπορούμε να δούμε πως χρόνο με τον χρόνο συρρικνώνεται αφού οι πωλήσεις της μειώνονται συνεχώς. Η εταιρία χρησιμοποιεί όλο και λιγότερα τα περιουσιακά στοιχεία για να μπορέσει να πραγματοποιήσει τις πωλήσεις της

Η εταιρία επιτυγχάνει φθηνές αγορές εμπορευμάτων ή παράγει προϊόντα με χαμηλό κόστος παραγωγής γιατί ο αριθμοδείκτης μικτού περιθωρίου κέρδους είναι σε ικανοποιητικά επίπεδα όλες τις χρονιές μάλιστα το 2008 και 2009 είναι η καλύτερες χρονιές της εταιρίας με τον δείκτη να είναι σε υψηλό επίπεδο.

Ο αριθμοδείκτης συνολικής αποδοτικότητας μας δείχνει πως η εταιρία έχει υπερεπένδυση σε στοιχεία του ενεργητικού.

Ο αριθμοδείκτης καθαρού περιθωρίου κέρδους μας δείχνει ότι ολοένα και μειώνεται γιατί κάθε χρόνο μειώνονται τα καθαρά κέρδη σε αντίθεση με τις πωλήσεις που αυξάνονται. Από το μικρό μέγεθος του δείκτη μπορούμε να καταλάβουμε ότι οι επιχείρηση δεν είναι τόσο επικερδής, γεγονός που οδηγεί σε ζημίες την εταιρία.

Ο αριθμοδείκτης ιδίων κεφαλαίων μειώνεται διαχρονικά κάθε χρονιά γιατί κάθε χρονιά μειώνονται τα καθαρά κέρδη μετά φόρων ενώ αυξάνονται τα ίδια κεφάλαια.

Στην συνέχεια βλέπουμε τον αριθμοδείκτη συνολικής κυκλοφοριακής ταχύτητας ο οποίος κάθε χρόνο μειώνεται πράγμα που σημαίνει ότι κάθε χρονιά η επιχείρηση χρησιμοποιεί ολοένα και λιγότερο το ενεργητικό της σε σχέση με τις πωλήσεις της.

Ο αριθμοδείκτης ταχύτητας κυκλοφορίας πάγιων είναι σε ικανοποιητικά επίπεδα πράγμα που σημαίνει πως η εταιρία χρησιμοποιεί τα πάγια περιουσιακά στοιχεία της επαρκώς κάθε χρονιά.

Βλέποντας τον αριθμοδείκτη ταχύτητας κυκλοφορίας ιδίων κεφαλαίων μπορούμε να βγάλουμε το συμπέρασμα πως η εταιρία χρησιμοποιεί τα ίδια κεφάλαια της αρκετά αποτελεσματικά κάθε χρονιά που μελετήσαμε.

Ο αριθμοδείκτης ταχύτητας είσπραξης απαιτήσεων, μας δίνει το εξής συμπέρασμα πως η εταιρία έχει πολλές απαιτήσεις και έτσι κάποια κεφάλαια της δεν είναι άμεσα διαθέσιμα να μπορέσει να τα χρησιμοποιήσει αλλού.

Κλείνοντας με τους αριθμοδείκτες δραστηριότητας, ο αριθμοδείκτης ταχύτητας κυκλοφορίας αποθεμάτων μας δείχνει πως η εταιρία διαχειρίζεται σωστά τα αποθέματα της και μπορεί να τα ρευστοποιεί σταδιακά κάθε χρονιά.

Μελετώντας τους αριθμοδείκτες ρευστότητας στην συνέχεια και ξεκινώντας από τον αριθμοδείκτη γενικής ρευστότητας βλέπουμε πως η εταιρία δεν έχει πρόβλημα να καλύψει τις βραχυχρόνιες υποχρεώσεις της με το κυκλοφορούν ενεργητικό της.

Εφαρμόζοντας τον αριθμοδείκτη άμεσης ρευστότητας στην εταιρία βγήκε το συμπέρασμα ότι οι απαιτήσεις και τα διαθέσιμα κεφάλαια της εταιρίας δεν είναι σε θέση να καλύψουν τις βραχυχρόνιες υποχρεώσεις της και έτσι η εταιρία βασίζεται σε μελλοντικές πωλήσεις της κάθε χρονιά.

Μέσα από τον αριθμοδείκτη ταμειακής ρευστότητας βλέπουμε πως η εταιρία δεν είναι σε θέση να καλύψει τις υποχρεώσεις της με μετρητά που διαθέτει στο ταμείο της ή σε καταθέσεις όψεως.

Τέλος, μελετώντας τον αριθμοδείκτη διάθρωσης χρέους βλέπουμε πως η εταιρία δεν έχει μεγάλη ρευστότητα.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

Ισολογισμός 2007

Εταιρεία: Έξπρες Τσάνταλης α.ε.

ΑΜΠΕΛΟΥΡΓΙΑ-ΟΙΝΟΠΟΙΙΑ-ΑΠΟΣΤΑΓΜΑΤΟΠΟΙΙΑ
ΕΔΡΑ: ΑΓΙΟΣ ΠΑΥΛΟΣ ΧΑΛΚΙΔΙΚΗΣ (ΑΡ. Μ.Α.Ε. 11100/61/Β/86/1)

ΙΣΟΛΟΓΙΣΜΟΣ 31ης ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 2007

ΕΡΕΓΗΤΙΚΟ	36η ΕΤΑΙΡΙΚΗ ΧΡΗΣΙΣ (1 ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΥ - 31 ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 2007) (ΠΟΣΑ ΣΕ ΕΥΡΩ)			Ποσα προηγούμενης χρήσης 2006			Ποσα κλειόμενης χρήσης 2007	Παθνητική Ποσότητες 2006
	ΑΣΙΑ ΚΤΗΛΩΣ	ΑΠΟΣΒΕΣΕΙΣ	ΑΝΑΠΛΗΤΗ	ΑΣΙΑ ΚΤΗΛΩΣ	ΑΠΟΣΒΕΣΕΙΣ	ΑΝΑΠΛΗΤΗ		
Β. ΕΣΟΔΑ ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΕΩΣ								
1 Αποτα - Εσοδα εγκαταστάσεων	3.015.872,34	1.640.880,39	1.374.901,95	2.353.406,80	1.371.556,86	981.849,95		
Γ. ΠΛΗΡΟ ΕΡΕΓΗΤΙΚΟ								
II. Ενσώματες ακινητοποιήσεις								
1 Γηπέδα - Οικόπεδα	3.361.400,11	0,00	3.361.400,11	2.860.886,69	0,00	2.860.886,69		
2 Άγρια - Φυλάκια	8.454.866,24	425.619,10	8.029.249,14	7.736.548,99	339.926,35	7.396.622,64		
3 Κτίρια και κτίρια επίγει	15.811.435,33	12.183.209,61	3.628.225,72	14.484.352,15	11.807.836,76	2.676.515,39		
4 Μηχανήματα-Εξοπλισμός εγκαταστάσεων και λοιπός εξοπλισμός	6.221.334,08	4.300.571,57	1.920.762,51	5.555.744,65	4.090.189,28	1.525.555,37		
5 Μεταφορικά μέσα	1.069.961,84	849.734,32	220.227,52	1.062.031,62	794.847,35	267.184,27		
6 Πληρωτέα-Ονόματα & Λογος ενοίκιων	6.626.565,70	4.634.223,84	1.992.341,86	6.185.510,53	4.430.917,71	1.754.592,82		
7 Άκτινες υπο καταβολή & προνομιούχες	471.947,92	0,00	471.947,92	2.184.446,09	0,00	2.184.446,09		
Σύνολο ενσώματων (Γ+Β)	42.017.462,92	22.373.858,44	19.644.993,89	40.021.521,26	21.997.717,45	16.623.899,91		
III. Συμμετοχές και άλλες μακροπρόθεσμες χρηματοοικονομικές απαιτήσεις								
1 Συμμετοχές σε συνδεδεμένες επιχειρήσεις			1.237.464,16			1.105.377,16		
7 Άλλες μακροπρόθεσμες απαιτήσεις			187.863,80			605.792,44		
			1.425.347,96			1.711.169,60		
			21.369.341,84			20.524.973,41		
Σύνολο παγίου ενεργητικού (Γ+Β+III)								
Δ. ΚΥΚΛΟΦΟΡΟΥΝ ΕΡΕΓΗΤΙΚΟ								
I. Αποθεματα								
1 Εμπόρευμα			158.224,93			160.647,75		
2 Προϊόντα έτοιμα εμφιαλωμένα			1.913.548,95			1.475.140,01		
4 Πρασινοί-φύλακες-όνομα-φυσικοαποθήκη						1.731.116,59		
5 Πρασινοί-φύλακες-ανταλλακτικά			16.017.529,92			16.235.323,29		
5 Πρασινοί-φύλακες για αγορά αποθεμάτων			844.635,94			36.462,95		
			18.931.946,74			17.907.573,87		
II. Απαιτήσεις								
1 Πάγια			19.927.260,61			17.521.901,43		
2 Προμηθία εισπρακτέα						16.173,40		
α) Στοιχεία εισπρακτέα		23.060,95			16.173,40			
β) Στοιχεία εισπρακτέα			84.290,13		22.423,17			
3α Επίτατες εισπρακτέες			6.839.467,64		6.471.391,74			
3β Επίτατες σε καθυστέρηση			0,00		13.445,11			
9 Μισθολογικές απαιτήσεις			4.695,52		27.527,52			
α) Απαιτήσεις στην εταιρεία χρήση			4.201.638,90		6.750.759,81			
11 Κρατικές ύφαιρες			147.726,93		173.493,95			
12 Άλλα διαχειρίσιμα προκείμενα			31.295.079,73		31.002.112,13			
IV. Υποχρέωση								
1 Ταύρα			227.442,18			257.028,59		
3 Καταβλητέα φόρος και προθεσμίες			653.202,94			286.559,67		
			880.645,12			543.588,26		
			51.047.871,59			49.453.282,46		
Σύνολο Κυκλοφορούντος Ενεργητικού (Δ+Β+III)								
Ε. ΜΕΤΑΒΑΤΙΚΟ ΛΟΓΙΣΜΟ ΕΡΕΓΗΤΙΚΟΥ								
1 Εσοδα-επιχορηγήσεις			63.646,53			59.238,37		
2 Εσοδα-επιχορηγήσεις-επιχορηγήσεις			423.909,51			504.112,55		
3 Λοιπα μεταβατικά λογισμικά ενεργητικού			2.684,29			0,00		
			490.140,24			563.350,92		
			73.962.245,82			71.333.456,74		
ΓΕΝΙΚΟ ΣΥΝΟΛΟ ΕΡΕΓΗΤΙΚΟΥ (Β+Γ+Δ+Ε)								
ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΟΙ ΤΑΞΕΩΣ ΧΡΕΣΤΙΚΟ								
2 Αρνητικοί Λογισμικοί			2.740.099,87			4.152.252,86		
3 Απαιτήσεις από ασφατεροβάρια συμβάσεις			459.303,69			321.716,01		
			3.199.403,56			4.473.968,87		
ΓΕΝΙΚΟ ΣΥΝΟΛΟ ΠΑΘΗΤΙΚΟΥ (Α+Β+Γ+Δ)								
ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΟΙ ΤΑΞΕΩΣ ΠΙΣΤΩΤΙΚΟ								
2 Πιστωτικοί Λογισμικοί-επιχορηγήσεις			2.760.099,87			2.760.099,87		
3 Υπερχρεώσεις από ασφατεροβάρια συμβάσεις			459.303,69			459.303,69		
			3.219.403,56			3.219.403,56		
Σύνολο Υποχρεώσεων (Γ+III)								
			47.553.177,64			45.099.309,74		
Δ. ΜΕΤΑΒΑΤΙΚΟ ΛΟΓΙΣΜΟ ΠΑΘΗΤΙΚΟΥ								
2 Εσοδα-χρησιμ. δοκιμεία			620.744,08			452.282,63		
Σύνολο Ενεργητικού (Α+Β+Γ+Δ+Ε)								
			71.333.456,74			71.333.456,74		

Πηγή : Εφημερίδα ΧΡΗΜΑΤΙΣΤΗΡΙΟ 05/06/2008

Εικόνα 11 Ισολογισμός Τσάνταλης Ε. Α.Ε. 2007 (Πηγή: www.express.gr)

Ισολογισμός 2008

Εοράγγελο Τσάνταλη α.ε.					
ΔΜΠΕΛΟΥΡΓΙΑ - ΟΙΝΟΠΟΙΑ - ΑΠΟΣΤΑΓΜΑΤΟΠΟΙΙΑ					
ΙΣΟΛΟΓΙΣΜΟΣ 31ης ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 2008 - 31ης ΕΤΑΙΡΙΚΗΣ ΧΡΗΣΗΣ (1 ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΥ - 31 ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 2008) ΕΔΡΑ: ΑΓΙΟΣ ΠΑΥΛΟΣ ΧΑΛΚΙΔΙΚΗΣ (ΑΡ.Μ.Α.Ε. 11160/51/0/85/1)					
ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ	Ποσό κλεισμένων κλειστών 2008			Ποσό προετοιμασμένων κλειστών 2007	
	Αξία κτήσεως	Αποσβέσεις	Αναντίρτη αξία	Αξία κτήσεως	Αποσβέσεις
	3.108.495,93	1.907.280,34	1.198.235,59	3.015.872,34	1.640.880,39
ΠΑΘΗΤΙΚΟ					
A. ΪΔΙΑ ΚΕΦΑΛΙΑ					
I. Μετοχικά κεφάλαια					
(4.922.628 μετ. των 2.93 Ε.)					
1. Καταβλημένο			14.423.300,00		14.423.300,00
III. Διαφορές αναπροσαρμογής:					
Επιφυλαγμένες επενδύσεις					
2. Διαφορά από αναπροσαρμογή αξίας λοιπών περιουσιακών στοιχείων			4.124.988,72		0,00
3. Επαύλους επενδύσεων πάγια ενεργητικά			4.282.989,90		146.375,00
Σύνολο κλειστών κεφαλαίων (I+III)			19.831.278,62		146.675,00
IV. Αποθεματικά κεφάλαια					
1. Τακτικό αποθεματικό			1.525.477,84		1.494.151,20
3. Ειδικά αποθεματικά			703,59		703,59
4. Εκπαιρω αποθεματικό			2.784.842,81		2.784.842,81
5. Αφωρω αποθέματα εκδιδίων διατάξ. νόμων			6.928.817,04		6.928.817,04
Σύνολο κλειστών κεφαλαίων (A+III+IV)			28.546.001,16		23.176.389,54
B. ΠΡΟΒΛΕΪΜΕΝΑ					
Γ. ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ					
I. Μεσοπρόθεσμες υποχρεώσεις					
1. Οφειλόμενα όδωνα			900.000,00		2.850.000,00
2. Όδωνα Τραπεζών			4.700.000,00		4.520.000,00
3. Λοιπές μεσοπρόθεσμες υποχρεώσεις			17.000,00		31.000,00
Σύνολο μεσοπρόθεσμων υποχρεώσεων (Γ+I)			5.617.000,00		7.401.000,00
II. Βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις					
1. Προμηθειές			5.146.877,17		3.416.472,88
2α. Επταετές πληρωτέες (μεταρ/μενες)			1.532.048,42		2.474.529,33
3. Τράπεζες λογιωρη βρωχρωσών υποχρωσών			32.836.666,84		28.406.097,81
4. Προκαταβλητές πωλητών			1.207.475,20		704.510,91
5. Υποχρωσείας από φόρους - Τέλη			824.530,85		820.230,99
6. Ασφαλιστικοί οργανισμοί			476.872,02		454.375,88
7. Μεσοπρόθεσμες υποχρωσείας πληρωτέες στην επόμενη χρήση			2.560.706,27		3.361.111,09
10. Μερικώς πληρωτέα			40.000,00		165.000,00
11. Πιστωτές όδωνα			198.293,48		329.788,95
Σύνολο βραχυπρόθεσμων υποχρωσών (Γ+II)			44.850.470,18		40.132.177,84
Σύνολο Υποχρωσών (Γ+I+II)			50.477.470,18		47.558.177,84
Δ. ΜΕΤΑΒΑΤΙΚΟΙ ΛΟΓ/ΜΟΙ ΠΑΘΗΤΙΚΟΥ					
2. Εξόδω κτήσεως διατετακωμένα			1.384.777,09		620.744,03
ΓΕΝΙΚΟ ΣΥΝΟΛΟ ΠΑΘΗΤΙΚΟΥ (A+B+Γ+Δ)			81.945.647,48		73.952.245,62
ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΟΙ ΤΑΞΕΩΣ ΧΡΕΔΙΣΤΙΚΟΥ					
2. Πιστωτικοί λογαριασμοί εγγυημένων & εμπραγματιωμένων ασφαλειών			2.965.485,75		2.760.099,67
3. Υποχρωσείας από ασφαλιστές συμβόλαια			490.167,62		459.303,69
Σύνολο Λογαριασμών Ταξέως Χρεδιστικού			3.455.653,37		3.219.403,36
Σύνολο Ενεργητικού			85.398.300,85		77.171.648,98
ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ: 1. Στο πάγω στοιχείω της εταιρείας υπάρχουν προσημοζωές όδωνα 79.236,98 ευρώ να ασφαλίω Τραπεζών χρηρήσεων συνολικό ποσό 5.816.820,68 ευρώ. 2. Στο πάγω περιουσιακό στοιχείω της εταιρείας περιλαμβάνονται μηχανολογικές εξοπλιστικές όδωνα 5.168.668,79 ευρώ, που αποκλήρω με συμβόλαια χρηματοδοτικής μίσθωσης (leasing) και εμψνίζετα στο πάγω ενεργητικό του υπολογισώ με όδω κτήσης 207.24 ευρώ. 3. Η τελευτική αναπροσαρμογή της όδω κτήσης των ακινήτων (N.2065/92) έγινε μέσω στην χρήση 2008. 4. Η εταιρεία έχει κλειχθεί φορολογικά μέχρι και τη διαχειριστική χρήση 2004. 5. Η εταιρεία αποσβέλω μέσω στην διαχειριστική χρήση κατά μέσο όρω 361 όρω.					
ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΟΥ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΩΝ ΧΡΗΣΕΩΣ 31ης ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 2008 (1η ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΥ - 31η ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 2008)					
	Ποσό κλεισμένων κλειστών 2008		Ποσό προετοιμασμένων κλειστών 2007		
I. Αποτέλεσμα μεταπείλεσεως					
Κόστος εργασιών (πωλητέες)			40.217.076,53		
Μείων: Κόστος πωλητέων			-22.828.020,69		
Μικτά κέρδη κωμίσιας			18.057.073,82		
Πλέον: Άλλω έσοδα κεταπείλεσεως			534.634,36		
Σύνολο			18.591.708,17		
ΜΕΙΩΝ: 1. Εξόδω διοικητικής λειτουργίας			2.752.310,26		2.595.405,65
2. Εξόδω λειτουργίας κρωμίων-ανάπτυξω			66.164,69		50.261,24
3. Εξόδω λειτουργίας διαθέσεων			12.062.690,90		9.947.555,62
Μερικά κέρδη κωμίσιας			14.901.386,05		12.493.222,71
ΜΕΙΩΝ: 1. Εξόδω συμμετεχών			24.921,87		3.584.619,99
4. Παρατετατά τόκω & συναφή έσοδα			23.636,38		7.197,19
			46.568,25		32.119,08
Μείων: 3. Χρωστικοί τόκω και συναφή έσοδα			2.858.615,57		2.483.315,90
Όλικά κέρδη κωμίσιας			2.810.057,32		2.461.196,84
II. ΠΛΕΟΝ: Έκτακτη αποτέλεσμα			980.284,80		1.123.423,15
1. Έκτακτη και ανάγνωστα έσοδα			44.011,23		44.736,97
2. Έκτακτη κέρδη			16.759,72		2.450,67
3. Έσοδα προηγούμενων χρήσεων			13.746,22		5.634,22
			74.517,17		52.821,86
Μείων: 1. Έκτακτη & ανάγνωστα έσοδα			176.642,92		72.507,63
2. Έκτακτη όδωνα			70.852,61		191.544,36
3. Έσοδα προηγούμενων χρήσεων			159.982,13		172.597,22
4. Πρόβω για έκτακτους κινώ			142.350,72		0,00
Όργανωκό & έκτακτα κέρδη			502.973,69		436.649,21
ΜΕΙΩΝ: Σύνολο αποσβέσεων παγίων στοιχείων & εξόδων κωμίσιας			1.309.844,80		1.277.072,00
Μείων: 0α από αυτές εμψνίζετα στο λεγιτικό κόστος			-1.309.844,80		0,00
ΚΑΘΑΡΑ ΚΕΡΔΗ ΧΡΗΣΕΩΣ προ φόρων			302.573,39		739.595,80

Εικόνα 12 Ισολογισμός Τσάνταλη E. A.E. 2008 (Πηγή: www.express.gr)

Ισολογισμός 2009

Εοράγγελοι Τσάνταλης α.ε. ΑΜΠΕΛΟΥΡΓΙΑ - ΟΙΝΟΠΟΙΑ - ΑΠΟΤΕΛΕΜΑΤΟΓΡΑΦΙΑ. ΙΣΟΛΟΓΙΣΜΟΣ 3ης ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 2009 - 3ης ΕΠΙΧΡΗΣΗΣ (1 ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΥ - 31 ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 2009) ΕΣΛΣ: ΚΕ ΥΠΕΡΧΕΙΡΗΣΕΩΣ (ΑΡ.Μ.Α.Ε. 11100/91/Β/04/1) ΠΟΛΥ ΣΕ ΕΥΡΩ. ΠΑΡΩΤΗΚΟ, ΔΕΥΤΕΡΟ ΚΑΙ ΤΡΙΤΟ ΚΑΙ ΤΕΤΑΡΤΟ ΚΑΘΗΜΕΡΙΟ.

Εικόνα 13 Ισολογισμός Τσάνταλη Ε. Α.Ε. 2009 (Πηγή: www.express.gr)

Ισολογισμός 2010

<p style="text-align: center;">Εοάγγελος Τσάνταλης α.ε. ΑΜΠΕΛΟΥΡΓΙΑ - ΟΙΝΟΠΟΙΑ - ΑΠΟΣΤΑΓΜΑΤΟΠΟΙΑ ΙΣΟΛΟΓΙΣΜΟΣ 31ης ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 2010 - 39η ΕΤΑΙΡΙΑΚΗ ΧΡΗΣΗ (1 ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΥ - 31 ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 2010) - ΕΑΡΑ: ΑΓΙΟΣ ΠΑΥΛΟΣ ΧΑΛΚΙΔΙΚΗΣ (ΑΡ.Μ.Α.Ε 11100/61/Β/66/1)</p>											
		Ποσό κλειόμενης χρήσης 2010			Ποσό προηγούμενης χρήσης 2009			Ποσό κλειόμενης χρήσης 2010		Ποσό προηγούμενης χρήσης 2009	
		Αξία κτήσεως	Αποσβέσεις	Αντισ. αξία	Αξία κτήσεως	Αποσβέσεις	Αντισ. αξία	κλειόμενης χρήσης 2010	προηγούμενης χρήσης 2009	κλειόμενης χρήσης 2010	προηγούμενης χρήσης 2009
ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ											
Β.ΕΞΟΔΑ ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΕΩΣ											
4. Λοιπά έσοδα εγκαταστάσεων											
Γ. ΠΛΗΡΗ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ											
II. Ενομήσιμες αναπροσαρμογές											
1. Γήπεδα - Οικόπεδα											
2. Άρροφ. Φυτείες											
3. Κτίρια και τεχνικά έργα											
4. Μηχανήματα - Τεχνικά εγκαταστάσεις και λοιπές εξοπλιστικές											
5. Μεταφορικά μέσα											
6. Επιδόμ. - Ονομαζ. & Λοιπές εξοπλ.											
7. Ακινήσια υπό εκτέλεση & προκ/λές											
Σύνολο αναπροσαρμογών (ΠII)											
III. Συμπίετες & άλλες μακροπρόθεσμες χρημ/κές απαιτήσεις											
1. Συμπίετες σε συνάδεδεμένες επιχειρήσεις											
Μειονομιζόμενες θέσεις											
7. Λοιπές μακροπρόθεσμες απαιτήσεις											
Σύνολο πάγια ενεργητικά (ΠI+ ΠII)											
Δ. ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟΥ											
I. Αποβλήματα											
1. Εμπροσμίματα											
2. Προνόμια έτους εργαζομένων											
4. Πράξεις-βιβλ. άλλων-υπόσχεσης εθ. υποκαταστάσεων-ανταλλακτικά											
5. Προκαταβολές για αγοράς αποθεμάτων											
II. Αποβλήσεις											
1. Πιστώσεις											
2. Γραμμάτια εισπρακτικά											
α. Στο γιορταστικό											
β. Στο Τραπεζές για εισπραξη											
36. Επιταγές εισπρακτικές											
11. Χρεωστικές διαφορά											
12. Λοιπά διαφόριση προκ/λιν											
IV. Διαθέσιμα											
1. Ταμείο											
3. Καταθέσεις όψεως και προθεσμίας											
Σύνολο Κλειόμενου Ενεργητικού (ΑI+ ΑII+ ΔI+ ΔII)											
Ε. ΜΕΤΑΒΑΤΙΚΟΙ ΛΟΓ/ΜΟΙ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟΥ											
1. Έξοδα επομένων χρήσεων											
2. Έσοδα χρήσεως εισπρακτικά											
ΓΕΝΙΚΟ ΣΥΝΟΛΟ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟΥ (B+ Γ+ Δ+ Ε)											
ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΟΙ ΤΑΞΕΩΣ ΧΡΕΩΣΤΙΚΟΥ											
2. Χρεωστικοί/Υποχρ. εγγυητ. & εμπόρμ. ασφαλείων											
3. Απατημένες από αμοιβαφιές συμβάσεις											
ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ: 1. Στο πάγια στοιχεία της εταιρίας υπάρχουν προσημιωμένες αξίες 79.236,98 ευρώ για ασφαλεία Τραπεζικών γυρητήσεων συνολικού ποσού 8.378.935,34 ευρώ. 2. Στο πάγια περιουσιακά στοιχεία της εταιρίας περιλαμβάνονται μηχανολογικά εξοπλισμός αξίας 5.168.668,79 ευρώ, που αποκτήθηκε με συμβάσεις χρηματοδότησης μίσθωσης (leasing) και εμφορνείται στο πάγια ενεργητικό του ισολογισμού με αξία κτήσης 207,24 ευρώ. 3. Η τελευταία αναπροσαρμογή της αξίας κτήσης των ακινήτων (N 2065/92) έγινε μέσα στην χρήση 2008 - 4. Η εταιρία έχει ελεγχθεί φορολογικά μέχρι και τη διαχειριστική χρήση 2004 - 5. Η εταιρία αποσβόλησε μέσα στην διαχειριστική χρήση κατά μέσο όρο 282 άτομα.											
ΚΑΤΑΤΑΞΗ ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΩΝ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΩΝ ΧΡΗΣΕΩΣ 31ης ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 2010 (1η ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΥ - 31η ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 2010)											
		Ποσό κλειόμενης χρήσης 2010			Ποσό προηγούμενης χρήσης 2009			Ποσό κ.χ. 2010		Ποσό π.χ. 2009	
		Κόστος εργασιών (πωλησιών)	35.980.987,28		37.778.234,79			-585.510,24		396.902,85	
		Μείον: Κόστος πωλησιών	-22.482.336,07		-21.893.989,03			0,00		-94.714,77	
		Μικτά κέρδη εργασιών	13.498.651,19		15.884.245,76						
		Πλέον/Λιγότερα έσοδα εκμεταλλεύσεως	1.353.749,82		419.510,66			-150.442,52		-150.884,08	
		Σύνολο	14.852.401,01		16.373.757,42			-735.952,76		151.224,00	
		ΜΕΙΟΝ: 1. Έξοδα διοικητικής λειτουργίας	2.427.693,73		2.557.813,00			0,00		9.224,00	
		2. Έξοδα λειτουργίας ερευνητ. - αναπτύξεως	65.363,27		66.098,56			0,00		142.000,00	
		3. Έξοδα λειτουργίας διαθέσεως	10.659.763,67		11.449.526,91			0,00		0,00	
		Μερικά κέρδη εργασιών	1.699.540,34		2.300.318,95			0,00		151.224,00	
		ΜΕΙΟΝ: 1. Έσοδα συμμετοχών	17.943,75		17.943,75			0,00		0,00	
		4. Πιστωτικοί τόκοι & συναφή έσοδα	1.616,78		4.307,81			0,00		0,00	
			19.560,51		22.251,56			0,00		0,00	
		Μείον 3. Χρεωστικοί τόκοι και συναφή έξοδα	2.448.436,00		2.208.432,70			-2.186.181,14		114.137,81	
		κέρδη κέρδη εργασιών	-727.335,15		114.137,81						
		II. ΠΛΕΟΝ: Έκτακτα αποτελέσματα									
		1. Έκτακτα & ανάσφατα έσοδα	200.892,75		160.863,07						
		2. Έκτακτα κέρδη	28.282,49		378.858,58						
		3. Έσοδα προηγούμενων χρήσεων	33.244,31		15.911,91						
			262.419,55		553.633,56						
		Μείον: 1. Έκτακτα & ανάσφατα έξοδα	16.448,63		82.131,50						
		2. Έκτακτα ζημιές	92.917,22		146.974,30						
		3. Έξοδα προηγούμενων χρήσεων	11.228,79		41.882,72						
		Οργανικά & έκτακτα κέρδη	141.824,91		270.968,52			282.665,04		396.802,85	
		ΜΕΙΟΝ: Σύνολο αποσβέσεων παγίων στοιχείων & εξόδων εγκ/σεως	-585.510,24		-1.322.400,76			0,00		0,00	
		Μείον: Οι από αυτές ενσωμαθ. στο λειπικό κόστος ΚΑΘΑΡΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ (Κέρδη ή Ζημιές)	1.189.215,63		1.322.400,76			0,00		0,00	
		ΧΡΗΣΕΩΣ ΠΡΟ ΦΕΡΩΝ	-585.510,24		396.802,85						

Εικόνα 14 Ισολογισμός Τσάνταλη Ε. Α.Ε. 2010 (Πηγή: www.express.gr)

Ισολογισμός 2011

Κέρδος

10.06.2012

Ευάγγελος Τσάνταλης Α.Ε. ΑΜΠΕΛΟΥΡΓΙΑ - ΟΙΝΟΠΟΙΑ - ΑΠΟΣΤΑΣΜΑΤΟΠΟΙΑ
ΕΣΟΔΑ ΕΚΔΙΑΤΑΞΕΩΣ
ΠΛΗΡΗΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ
ΠΙΣΤΩΤΙΚΟ
ΚΑΤΑΤΑΞΗ ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΩΝ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΩΝ ΧΡΗΣΕΩΣ 31ης ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 2011 (01/01/2011 - 31/12/2011)
ΠΙΝΑΚΑΣ ΔΙΑΒΕΒΛΩΣΕΩΣ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΩΝ
ΧΡΗΣΕΩΣ 2011 ΧΡΗΣΕΩΣ 2010

1 of 1

Εικόνα 15 Ισολογισμός Τσάνταλη Ε. Α.Ε. 2011 (Πηγή: www.express.gr)

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

- Αγγελόπουλος Σ. , (2007), Σημειώσεις του μαθήματος «Αξιολόγηση Επενδύσεων στην Γεωργία», Α.Τ.Ε.Ι. Θεσσαλονίκης.
- Βασιλάτου - Θανοπούλου Ε. , (1996), «Εισαγωγή στη χρηματοοικονομική λογιστική, θεμελιώδεις λογιστικές έννοιες», εκδόσεις: Ε. Μπένου, Τρίτη έκδοση, εκδόσεις: Σταμούλη, Αθήνα.
- Δημάκης Κ. , Κωστάκης Α. , (2007), «Η δημιουργία των αριθμοδεικτών: μια μελέτη των ειδών, των ελέγχων και της αξιοπιστίας των αριθμοδεικτών», εκδόσεις: Κριτική, Αθήνα.
- Ηπειρώτης Ν. , (2007), «Εισαγωγή στην Χρηματοοικονομική Λογιστική», Εθνικό Καποδιστριακό Πανεπιστήμιο Αθηνών.
- Καραγιάννης Δ. , Καραγιάννης Ι. , Καραγιάννη Α. , (2008), «Ανάλυση ισολογισμών και αριθμοδείκτες, Βιωσιμότητα επιχειρήσεων και κέρδη, Έλεγχος του κόστους και αποκλίσεις, Ταμειακή ρευστότητα επιχειρήσεων, παραδείγματα και εφαρμογές στην πράξη», εκδόσεις: Σταμούλη, Αθήνα.
- Σφακιανός Γ. , (1996), «Γενικές Αρχές Λογιστικής», εκδόσεις: Interbooks
- Τζανακάκης Ε. , (2010), «Χρηματοοικονομική Ανάλυση και Αποτίμηση της Αξίας Επιχείρησης Εισηγμένης στο Χρηματιστήριο Αθηνών», Πανεπιστήμιο Πειραιώς.

Ιστοσελίδες που επισκέφθηκα

Συνεταιριστική Ένωση Αμπελοοινικών Προϊόντων www.keosoe.gr

Σύνδεσμος Ελληνικού Οίνου www.greekwinefederation.gr

Επόνυμο Ελληνικό Κρασί www.newwinesofgreece.com

Wine Plus www.wineplus.gr